Начальнику Головного управління ДФС
у м. Києві
Демченко Л. Д.
04116, м. Київ, вул. Шолуденка, 33/19

Заявник: **Публічне акціонерне товариство «ДЕЛЬТА БАНК»**
01133, м. Київ, вул. Щорса, 36-Б,
в особі Уповноваженої особи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на ліквідацію АТ «Дельта Банк»
Кадирова В.В.
Адреса для поштової кореспонденції:
01014, бульвар Дружби Народів, 38

З А Я В А
про вчинення кримінального правопорушення

На підставі Постанови Правління Національного банку України від 02.03.2015 року №150 «Про віднесення Публічного акціонерного товариства «Дельта Банк» до категорії неплатоспроможних», виконавчою дирекцією Фонду гарантування вкладів фізичних осіб прийнято Рішення від 02.03.2015 №51 «Про запровадження тимчасової адміністрації у ПАТ «Дельта Банк»», згідно з яким з 03.03.2015 у АТ «Дельта Банк» (надалі - Банк) запроваджено тимчасову адміністрацію.

У зв»язку з прийняттям Постанови Правління Національного банку України від 02.10.2015 №664 «Про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію Публічного акціонерного товариства «Дельта Банк»», виконавчою дирекцією Фонду гарантування вкладів фізичних осіб прийнято Рішення від 02.10.2015 №181 «Про початок процедури ліквідації АТ «Дельта Банк» та делегування повноважень ліквідатора Банку». Рішенням виконавчої дирекції Фонду від 20.02.2017 №619, строк здійснення ліквідації АТ «Дельта Банк» (надалі - Банк) продовжено до 04.10.2019 (включно).

Уповноваженою особою ФГВФО на ліквідацію Банку призначено Кадирова Владислава Володимировича (надалі – Уповноважена особа) (*копії рішень додаються до даної Заяви – Додатки №1-5*).

Звернення до правоохоронних органів із цією Заявою на поточній стадії здійснення ліквідації Банку зумовлено, насамперед , наступним:

Рішенням Виконавчої дирекції ФГВФО від 11.01.2016 (протокол №005/16) було затверджено Реєстр акцептованих вимог кредиторів АТ «Дельта Банк», загальна сума кредиторських вимог до Банку складала **53,78 млрд. грн.** на дату затвердження реєстру.

На момент скаладання даної Заяви, сума акцептованих вимог кредиторів становить **53,74 млрд. грн.**, з яких вимоги Фонду гарантування вкладів фізичних осіб становлять **14, 83 млрд. грн.**, а акцептовані вимоги Національного банку України становлять **8,7 млрд. грн.** (наразі здійснюється задоволення вимог кредиторів третьої черги відповідно до рішення виконавчої дирекції ФГВФО №4 від 14.01.2016).

В свою чергу, рішенням Виконавчої дирекції ФГВФО від 03.06.2016 №895 було затверджено ліквідаційну масу Банку.

Станом на 1 січня 2016 року оціночна вартість ліквідаційної маси Банку склала **29,04 млрд. грн.**

Таким чином, має місце суттєве перевищення розміру зобов’язань Банку відповідно до реєстру акцептованих вимог кредиторів над оціночною вартістю ліквідаційної маси Банку.

При цьому, під час здійснення тимчасової адміністрації та в процесі ліквідації Банку, Уповноваженою особою були виявлені факти, які мають ознаки кримінального правопорушення, вчиненого до визнання Банку неплатоспроможним та передбаченого статтями **218-1** («Доведення банку до неплатоспроможності») та/або **219** («Доведення до банкрутства»), **220-2** («Фальсифікація фінансових документів та звітності фінансової організації, приховування неплатоспроможності фінансової установи або підстав для відкликання (анулювання) ліцензії фінансової установи») Кримінального кодексу України (крім ознак інших злочинів, щодо яких банк, по мірі їх виявлення, направляв та направляє відповідні заяви до правоохоронних органів).

Вказані факти, крім іншого, мають безпосереднє відношення до розміру зобов’язань Банку та до розміру ліквідаційної маси Банку.

Найбільшим акціонером – власником істотної участі Банку є Микола Іванович Лагун, який володів 70,61% акцій Банку.

Микола Лагун також займав посаду Голови Спостережної ради Банку, що надавало йому можливість здійснювати повний контроль над Банком.

Так, з огляду на ті повноваження, які мав Микола Лагун як акціонер та як голова Спостережної ради, можна стверджувати, що він мав можливість прямо впливати на формування всіх органів управління Банку, їх персональний склад та прийняті ними рішення.

Микола Лагун мав можливість повністю контролювати діяльність Банку, а, враховуючи факти, викладені у цій Заяві, можна зробити висновок, що численні системні порушення, які мали своїм наслідком неплатоспроможність Банку, могли здійснюватись виключно за його участі або погодження.

Відповідно до **частини 3 статті 216** Кримінально-процесуального кодексу України, слідчі органи, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, здійснюють досудове розслідування злочинів, передбачених статтями 218-1, 219 КК України.

В свою чергу, відповідно до положень Кримінального процесуального кодексу України та відомчих наказів Державної фіскальної служби України, до завдань та функції **Головного слідчого управління фінансових розслідувань Державної фіскальної служби України** входить здійснення швидкого, повного та неупередженого розслідування кримінальних правопорушень та безпосереднє розслідування найбільш важливих і складних кримінальних правопорушень.

Дана Заява складена та направляється Уповноваженою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на ліквідацію АТ «Дельта Банк», яка, в свою чергу, відповідно до приписів Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», та згідно наданих рішеннями виконавчої дирекції ФГВФО від 02.10.2015 №181 та від 20.02.2017 №619 повноважень, **є належним представником АТ «Дельта Банк» та Фонду гарантування вкладів фізичних осіб** (далі - ФГВФО). Як повідомлялось, ФГВФО є найкрупнішим **кредитором** неплатоспроможного Банку, чиї акцептовані вимоги, станом на дату складання цієї Заяви, становлять 14,83 млрд. грн.

Як вже зазналося вище, під час здійснення тимчасової адмінінстрації та в процесі ліквідації Банку, Уповноваженою особою були виявлені факти, які мають ознаки кримінальних правопорушень, вчинені до визнання Банку неплатоспроможним.

Крім самостійного виявлення Банком (в процесі здійснення процедури виведення неплатоспроможного Банку з ринку) фактів вчинення протиправних умисних діянь, які

мають ознаки злочинів, відповідні факти були виявлені також при здійсненні аналізу діяльності Банку зовнішніми аудиторами, як це описано нижче.

Так, з метою з»ясування підстав неплатоспроможності АТ «Дельта Банк», фахівцями **ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги»** було проведено комплексний аналіз неплатоспроможного банку, з метою виявлення фактів:

- проведення завідомо або потенційно проблемних або ризикових операцій за певний період;
- відсутності або неналежного або неефективного виконання процедур управління ризиками та внутрішнього контролю;
- виявлення в діяльності Банку фактів порушення банківського законодавства України, особливо у тому, що стосується операцій з особами, прямо або опосередковано пов'язаними з акціонерами, які є власниками 10 або більше відсотків акцій банку, іншими пов'язаними з банком особами, членами ради (наглядової ради) та ключовими представниками керівництва або працівниками банку;
- оцінки можливого впливу на фінансові звіти банку дій, які можуть містити ознаки протиправних або недобросовісної практики банківської діяльності зі сторони керівників та власників банку, включаючи зловживання з коштами на рахунках у банках закордоном;

Після ознайомлення з текстом даного Звіту, можна зробити висновок щодо того, що дії пов»язаних осіб Банку мають ознаки умисних дій, які мали своїм прямим наслідком неплатоспроможність АТ «Дельта Банк» та завдання шкоди в особливо великому розмірі його кредиторам, зокрема – Фонду гарантування вкладів України, Національному банку України, іншим кредиторам – фізичним та юридичним особам.

Шкода полягає, зокрема, в тому, що виходячи з оціночної вартості ліквідаційної маси Банку (оціночна вартість затвердженої ліквідаційної маси – 29,04 млрд. грн.), **активів неплатоспроможного АТ «Дельта Банк» вочевидь не вистачає за задоволення вимог всіх кредиторів Банку** (загальна сума акцептованих вимог кредиторів на дату складання цієї заяви – 53,74 млрд. грн.).

Стаття 218-1 КК України «Доведення банку до неплатоспроможності» передбачає відповідальність за доведення банку до неплатоспроможності, тобто умисне, з корисливих мотивів, іншої особистої заінтересованості або в інтересах третіх осіб вчинення пов'язаною з банком особою будь-яких дій, що призвели до віднесення банку до категорії неплатоспроможних, якщо це завдало великої матеріальної шкоди державі або кредитору.

Частиною 2 ст. 218-1 визначено, що термін "**пов'язана з банком особа**" вживається у значенні, визначеному Законом України "Про банки і банківську діяльність".

Для можливості встановлення пов»язаних осіб Банку, дії яких мають ознаки протиправних діянь, до цієї заяви додається інформація за період 01.01.2012 - 03.03.2015 щодо акціонерів Банку – власників істотної участі та персонального складу органів управління та контролю Банку – Спостережної ради, Ради директорів, Ревізійної комісії (*Додатки №6-8*).

Повідомляємо Вам, що, в період до дня визнання Банку неплатоспроможним, пов»язаними особами Банку та низкою потенційно пов»язаних осіб здійснювались систематичні дії, що мали прямий вплив на фінансовий стан Банку, його платоспроможність та здатність задовольняти вимоги кредиторів, в тому числі по:

- свідомому погіршенню фінансового стану Банку,

- невиконанню вимог Національного банку України та порушенню нормативно-правових актів НБУ,

- формуванню статутного капіталу Банку фіктивними коштами власником істотної участі Банку та поверненню субординованого боргу (що враховується в регулятивному капіталі Банку) пов»язаною особою,

- наповненню статутного капіталу Банку за рахунок циклічних операцій та тимчасово залучених коштів,

- викривленню даних обліку та пруденційної звітності Банку; подання завідомо неправдивих відомостей НБУ, в тому числі – з метою отримання кредитів рефінансування та фальшування відомостей щодо фінансового стану Банку,

- свідомому розрахунку нормативів Банку на підставі викривлених даних обліку, що призвело до системного тривалого приховування неналежного фінансового стану Банку та, можливо, до безпідставного отримання кредитів рефінансування,

- проведенню операцій по прихованому кредитуванню нерезидентів з порушеннями валютного законодавства без наміру повернення грошових коштів Банку (що призвело до списання з креспондентських рахунків коштів в особливо великих розмірах),

- фальшуванню СВІФТ-повідомлень щодо надходження коштів з рахунків НОСТРО, втручанню в інформаційні системи (зокрема – в систему СВІФТ), та використання фіктивних коштів у обігу, що призвело до викривлення даних обліку Банку та збитків в особливо великих розмірах,

- розкраданню коштів шляхом погашення кредитів фіктивними коштами, здійснення розрахунків фіктивними коштами, проведення касових операцій, наслідком яких є обмін фіктивних безготівкових коштів на реальні готівкові кошти тощо,

- виведенню грошових коштів з Банку (шляхом переказу за межі Банку реальних коштів за дорученням осіб, на рахунках яких облковувались фіктивні кошти),

- отриманню незаконного прибутку (нарахування та отримання процентів на фіктивні кошти),

- проведенню операцій, бенефіціаром за якими є акціонер Банку Cargill Financial Services International Inc., частина з яких не відображена на балансі Банку, які мають ознаки фіктивності та операцій клієнтів по зарахуванню вимог з використанням акредитивів пов»язаної особи, що можуть призвести до втрати великих кредитів,

- проведенню сумнівних операцій, пов»язаних з виведенням та неналежним поверненням коштів, залучених на умовах субординованого боргу від пов»язаної особи КАЛУМА ХОЛДІНГЗ ЛІМІТЕД,

- виведенню активів Банку (в тому числі - шляхом укладення нікчемних правочинів),

- наданню НБУ подвійних застав, з метою отримання рефінансування без забезпечення та передачі в заставу кредитів з викривленими даними, що призвело до безпідставного отримання рефінансування та прийняття Банком на себе зобов»язань, що не були покриті належним чином,

- шахрайські дії по видачі фіктивних кредитів з отриманням пов»язаними особами грошових коштів та фальшуванням відповідних документів та підписів,

- видачі великих кредитів пов»язаним особам під неналежне забезпечення (або з виведенням ліквідного забезпечення) з подальшим погашенням таких кредитів за рахунок малоцінної застави,

- проведенню високоризикованої діяльності по придбанню кредитних портфелів неналежної якості, іншої високоризикованої діяльності,

- порушенню вимог законодавства щодо складання та зберігання первинних документів,

- порушенню вимог валютного законодавства, що призвело до не сплати штрафних санкцій до державного бюджету України.

Докладно виявлені факти наведені нижче у цій Заяві з посиланням на власні висновки Банку та аналіз, проведений ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги» (надалі - аудит).

Фактично, можна припустити, що причиною неплатоспроможності АТ «Дельта Банк» стало поєднання систематичного використання в його діяльності фіктивних коштів та проведення фіктивних операцій в особливо великих розмірах, системне триваюче викривлення даних обліку та пруденційної звітності, проведення високоризикованої діяльності та безпосереднє виведення реальних активів Банку – забезпечених кредитів та грошових коштів.

Як вбачається з аналізу гіпотези та диспозиції статті 218-1 (та, по суті, аналогічної статті 219) КК України,

Основним безпосереднім об'єктом злочину є порядок виконання банком своїх фінансових зобов'язань у частині забезпечення прав кредиторів, а **додатковим** - власність і порядок здійснення службовими особами покладених на них повноважень.

З аналізу діяльності АТ «Дельта Банк» можна зробити висновок щодо наявності об»єкту злочину, оскільки Банк, внаслідок умисних дій пов»язаних осіб, не зміг виконати свої фінансові зобов»язання, а права кредиторів виявились забезпеченими лише частково.

Службові особи Банку виконували покладені на них повноваження з порушеннями.

З **об'єктивної сторони** злочин полягає у вчиненні дій, спрямованих на доведення банку до неплатоспроможності, та в результаті цього до заподіяння великої матеріальної шкоди, а також характеризується наявністю причинного зв'язку між цими діями та наслідками.

Під доведенням банку до неплатоспроможності слід розуміти вчинення будь-яких умисних дій, що призвели до віднесення банку до категорії неплатоспроможних, якщо це завдало великої матеріальної шкоди державі або кредитору.

Матеріальна шкода вважається великою, якщо вона у десять тисяч і більше разів перевищує неоподаткований мінімум доходів громадян. Велика матеріальна шкода при вчиненні цього злочину може бути завдана одному кредитору або кільком кредиторам і визначатись сумарно.

Об»єктивна сторона злочину щодо доведення АТ «Дельта Банк» до неплатоспроможності у вчинення пов»язаними особами Банку дій, вказаних вище та докладно проаналізованих нижче по тексту Заяви, в результаті яких Банк було визнано неплатоспроможним, а його активів не вистачає на задоволення вимог всіх кредиторів.

При цьому, шкода, нанесена кредиторам є прямим наслідком протизаконних дій пов»язаних осіб (наприклад, по використанню фіктивних коштів, виведенню коштів та інших активів з Банку тощо) та значно перевищує визначену законодавством суму для встановлення особливо великого розміру збитків.

Суб'єкт злочину спеціальний (пов'язана з банком особа).

Під *пов'язаною з банком особою* слід розуміти фізичну особу, яка за своїм службовим статусом, родинними зв'язками або майновим станом пов'язана з діяльністю та управлінням банком і може одержати окремі матеріальні переваги в процесі реалізації банком своїх функцій.

Відповідно до ст. 52 Закону України "Про банки та банківську діяльність" пов'язаними з банком фізичними особами є: 1) контролери банку; 2) особи, які мають істотну участь у банку, та особи, через яких ці особи здійснюють опосередковане володіння істотною участю у банку; 3) керівники банку, керівник служби внутрішнього аудиту, керівники та члени комітетів банку; 4) споріднені та афілійовані особи банку, у тому числі учасники банківської групи; 5) особи, які мають істотну участь у споріднених та афілійованих особах банку; 6) керівники юридичних осіб та керівники банків, які є спорідненими та афілійованими особами банку, керівник служби внутрішнього аудиту, керівники та члени комітетів цих осіб; 7) асоційовані особи фізичних осіб, зазначених у пунктах 1 - 6 (їх рідні брати, сестри, батьки, чоловік, дружина або повнолітні діти); 8) будь-яка особа, через яку проводиться операція в інтересах вищезазначених осіб, та на яку ці особи здійснюють вплив під час проведення такої операції через трудові, цивільні та інші відносини.

З аналізу суті проведених операцій в АТ «Дельта Банк» випливає, що умисні дії, які мали своїм наслідком неплатоспроможність Банку, здійснювались пов»язаними особами – керівниками та власниками істотної участі Банку, при цьому, найбільший акціонер Банку Микола Лагун обіймав посаду Голови Спостережної ради Банку, що надавало йому можливість здійснювати повний контроль над операціями Банку.

Інформація щодо складу акціонерів та органів управління Банку додається до Заяви.

З **суб'єктивної сторони** злочин може бути вчинений тільки з прямим умислом.

Обов'язковою ознакою суб'єктивної сторони доведення банку до неплатоспроможності є мотив - корисливі спонукання, інша особиста заінтересованість, прагнення задовольнити інтереси третіх осіб.

Суб»єктивна сторона доведення до неплатоспроможності АТ «Дельта Банк» характеризується прямим умислом пов»язаних осіб Банку, оскільки всі виявлені

протизаконні дії мали на меті досягнення корисного зиску для пов»язаних осіб (використання фіктивних коштів, виведення коштів та активів, неналежне інсайдерське кредитування, видача фіктивних шахрайських кредитів, фальшування даних та звітності, пряме порушення валютного законодавства тощо) та третіх осіб (укладення нікчемних кредитів з метою погашення забезпечених високоліквідною заставою кредитів без реальних гшрошових надходжень або продаж кредитів за ціною, що інколи відрязнялась від суми заборгованості більше, ніж на 90% тощо).

Враховуючи те, що протиправні дії вчинялись пов»язаними особами в період до дня визнання Банку неплатоспроможним (03.03.2015), а зміни до КК України щодо доповнення кодексу статтею 218-1 «Доведення банку до неплатоспроможності» внесені Законом від 02.03.2015 №218- VIII, **дії пов»язаних осіб можуть бути кваліфіковані також**:

- за статтею 219 КК України «Доведення до банкрутства», яка передбачає відповідальність за доведення до банкрутства, тобто умисне, з корисливих мотивів, іншої особистої заінтересованості або в інтересах третіх осіб вчинення громадянином - засновником (учасником) або службовою особою суб'єкта господарської діяльності дій, що призвели до стійкої фінансової неспроможності суб'єкта господарської діяльності, якщо це завдало великої матеріальної шкоди державі чи кредитору,
- за статтею 220-2 КК України «Фальсифікація фінансових документів та звітності фінансової організації, приховування неплатоспроможності фінансової установи або підстав для відкликання (анулювання) ліцензії фінансової установи», яка передбачає відповідальність за внесення змін до документів або реєстрів бухгалтерського обліку або внесення у звітність фінансової установи завідомо неповних або недостовірних відомостей про угоди, зобов'язання, майно установи, у тому числі яке перебуває в довірчому управлінні, чи про фінансовий стан установи, чи підтвердження такої інформації, надання такої інформації Національному банку України, опублікування чи розкриття такої інформації в порядку, визначеному законодавством України, якщо ці дії вчинені з метою приховування ознак банкрутства чи стійкої фінансової неспроможності або підстав для обов'язкового відкликання (анулювання) у фінансової установи ліцензії або визнання її неплатоспроможною;
- іншими статтями КК України, зокрема, але не виключно - ч.4 ст.190, ч.5 ст.191, ч.2 ст. 222, ч.3 ст.222, ч.3 ст.209, ч.2 ст. 200, ч.2 ст. 366, ч.2 ст. 361.

З метою повного та всебічного дослідження справи, повідомляємо Вам, що, за окремими, виявленими в процесі виведення неплатоспроможного Банку, фактами протиправних дій, Банком подавались окремі заяви про вчинення кримінальних правопорушень до правоохоронних органів. Але, оскільки предметом досудового слідства не є злочини, щодо яких подається дана Заява, а також в зв»язку з тим, що всі ці окремі факти прямо відносяться до сукупності дій, які призвели до неплатоспроможності АТ «Дельта Банк», відповідна інформація включена до даної Заяви, а інформація щодо всіх поданих Банком заяв зі стислим змістом заяви, органом слідства та номером в ЄРДР, що мають прямий зв»язок з доведенням Банку до неплатоспроможності, додається до цієї Заяви *(Додаток №9)*.

Повідомляємо про факти, що свідчать про протиправні дії щодо доведення АТ «Дельта Банк» до неплатоспроможності та вчинення інших протиправних діянь за результатами опрацювання Банком проведеного ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги» аналізу, закріпленими у Звіті

Під час опрацювання інформації щодо окремих правочинів та операцій Банку, який проводився ФГВФО та уповноваженою особою ФГВФО були виявлені численні факти, які дають підстави пов»язувати умисні дії та бездіяльність власників та посадових осіб Банку зі значним погіршенням фінансового стану Банку та, в свою чергу, з його неплатоспроможністю.

Крім того, з аналізу висновків аудиту, що містяться у Звіті, випливає, що результати проведених аудитом досліджень вказують на можливий суттєвий негативний вплив

досліджених аудитом питань на фінансовий стан Банку та виявлені факти порушення вимог законодавства України при здійсненні банківської діяльності протягом, принаймні, трьох років до дня визнання Банку неплатоспроможним. Наслідком таких порушень стала неплатоспроможність Банку.

I. Порушення вимог контролюючих органів

Аудитом були досліджені акти перевірок контролюючого органу – Національного банку України та виявлено кілька сфер, у яких Банк порушив вимоги законодавства.

У Акті НБУ про проведення перевірки Банку з питань запобігання та протидії відмиванню доходів та фінансуванню тероризму від 19 січня 2015 зазначається, що протягом періоду, що підпадав під перевірку (з 4 січня 2010 р. по 15 грудня 2014 р.), статутний капітал Банку було збільшено з 510 млн. грн. до 3 727 млн. грн. внаслідок додаткового випуску акцій.

Придбання акцій фінансувалось наступним чином:

- 1 735 млн. грн. (54% від загальної суми) були отримані шляхом переказу коштів з інших банків (включаючи 807 млн. грн. з ПАТ «Астра Банк»),
  1 045 млн. грн. (32%) були отримані готівкою;
- 437 млн. грн. (14%) шляхом зарахування субординованого боргу перед Ленхаус Менеджмент Лімітед, Каргілл Файненшіал Сервісіз Інтернешнл, Інк. та ТОВ «Інвестальтернатива».

Однак, кошти в сумі 1 787 млн. грн. (56%) були перераховані Банку лише тимчасово (вони або були зняті у той же день або мали бути зняті у майбутньому), або взагалі не були отримані Банком, зокрема:

В день збільшення статутного капіталу 480 млн. грн. були зняті з депозитних та поточних рахунків у Банку, що належали семи фізичним особам;

Очевидно, що планувалося зняти 500 млн. грн. з рахунків у Банку, так як Микола Лагун придбав свою частину акцій (10 та 11 січня 2012 р.) за рахунок доходів від продажу акцій Банку на суму 500 млн. грн. компанії «Ленхаус Менеджмент Лімітед» за договором № B-765/2011. Договір було скасовано 11 вересня 2012 р., і, відповідно, Микола Лагун мав повернути кошти «Ленхаус Менеджмент Лімітед» до 30 червня 2015 р.

Згідно зі звітом НБУ про перевірку з питань протидії відмиванню грошей, Микола Лагун повернув цій компанії 193 млн. грн. з 500 млн. грн. 7 листопада 2012 р.

Сума у розмірі 807 млн. грн. була отримана в рамках циклічної операції, на початку якої було придбано портфель кредитів у банку ПАТ «Астра Банк»:

- Банк придбав портфель кредитів у ПАТ «Астра Банк» на суму 994 млн. грн.;
- Банк «Астра Банк», ймовірно, використав кошти, отримані від Банку, для зворотного викупу своїх акцій у компанії Kalouma Holdings Limited49 на суму 900 млн. грн.;
- Компанія «Kalouma Holdings Limited», ймовірно, використала кошти, отримані від ПАТ «Астра Банк», частково для придбання акцій у Миколи Лагуна на суму 1 047 млн. грн.;50

Згідно зі звітом НБУ про перевірку з питань протидії відмиванню грошей, Микола Лагун використав кошти, отримані від компанії «Kalouma Holdings Limited», частково для фінансування підписки на акції Банку на суму 988 млн. грн.

Таким чином, регулятором (НБУ) виявлені системні порушення при формуванні статутного капіталу Банку його акціонерами, що мало прямий вплив на фінансовий стан Банку, його платоспроможність та здатність задовольняти вимоги кредиторів.

******Звертаємо увагу на те, що операції між Миколою Лагуном (власником істотної участі в Банку) та компанією Ленхаус Менеджмент Лімітед оглянуті в пункті IV цієї Заяви та докладно описані в протоколі, який міститься в Додатку №16 цієї заяви, оскільки вони мають всі ознаки операцій з фіктивними грошовими коштами (кошти, отримані з кореспонденських рахунків Банку, не підтверджені СВІФТ-повідомленнями банків - кореспондентів).***

Аудитом було зроблені висновки, закріплені у Звіті, які грунтуються на висновках Національного банку України про те, що в діях **пов»язаних осіб**, що здійснювали контроль та керівництво Банком, наявні численні значні недоліки, в тому числі:

Порушення банківського законодавства

Банк був неліквідним, залежним від депозитів фізичних осіб та коштів НБУ та надчутливим до коливань курсів іноземних валют.

Регулятивний капітал Банку був на критично низькому рівні внаслідок прийняття неналежної або недостатньої застави за наданими кредитами, що призвело до некоректної класифікації фінансового класу позичальників та показників обслуговування кредиту (особливо стосовно прострочених кредитів) або використання некоректної чи невідповідної інформації для розрахунку резервів під знецінення кредитів клієнтам.

Слабкість внутрішніх систем та контролів Банку, які призвели до звітування некоректних даних до НБУ стосовно, серед іншого, контрагентів, кредитного ризику та списку інсайдерів.

Ризикові операції

Управлінська інформація не відображала фактичного фінансового стану Банку і не могла служити основою для прийняття рішень Банком.

Керівництво Банку ігнорувало ризики, пов’язані з діяльністю Банку, та не розробило ефективної системи управління ризиками.

З грошових коштів, сплачених за придбання акцій Банку впродовж періоду з вересня 2010 р. по квітень 2014 р., сума у розмірі 1 787 млн. грн. (приблизно 56%) була сплачена Банку або тимчасово, або взагалі ніколи не була фактично отримана Банком.

Вплив дій Банку

Звітом про комплексну перевірку НБУ від 26 березня 2015 року прямо вказано на пов»язаність дій власників та керівників Банку з негативним фінансовим станом Банку по таким операціям:

- Рішення Банку про укладення неприбуткової валютної СВОП операції з ПАТ «Кредитпромбанк» у жовтні 2013 року, який призвів до 220 млн. грн. збитку 1 серпня 2014 року.
- Непряме фінансування Банком факторингових компаній, що дозволило їм 22 серпня 2014 року придбати 748 млн. грн. безнадійної заборгованості Банку.
- Банк втратив потенційну вигоду у розмірі 12 млн. грн. від продажу державних облігацій 6 лютого 2014 року та 91 млн. грн. від продажу кредитів клієнтам третім сторонам 8 жовтня 2013 року та 12 травня 2014 року.
- Банк 1 серпня 2014 року завищив нараховані відсотки за кредитами від ПАТ «Кредитпромбанк» на 108 млн. грн.
- Банку занизив негативно класифіковані активи на суму 5 112 млн. грн. та прострочену заборгованість на суму 627 млн. грн.
- Порушення Банком вимог щодо розрахунку резервів під знецінення кредитів клієнтам, що призвело до необхідності додаткового донарахування резервів під знецінення у розмірі 3 204 млн. грн.
- Невідповідність між підходами зовнішнього аудитора Банку та підходами НБУ, щодо оцінки кредитного ризику, призвело до необхідності доформування резервів станом за 1 січня 2014 року у розмірі 322 млн. грн.

II. Викривлення даних обліку та пруденційної звітності Банку та порушення нормативів

1. Викривлення даних бухгалтерського обліку

Крім описаних у цій Заяві правопорушень, слід зазначити, що уповноваженою особою ФГВФО (протягом періоду здійснення процедури виведення неплатоспроможного Банку з ринку) та аудитом (при здійснені аналізу Банку) виявлені численні системні факти викривлення даних бухгалтерського обліку Банку, що мало надзвичайно важкі наслідки для Банку та його кредиторів.

Внаслідок викривлення звітності:

- *грубо порушені права та можливості Банку по захисту його активів у судах від сумнеївних прав третіх осіб та, одночасно, по стягненню самим Банком заборгованості з*

його боржників – через відсутність первинної документації та/або відповідного обліку (та неможливості його відновити через відсутність необхідних документів),

- стало можливим формування та надання контролюючим органам викривленої пруденційної звітності, отже, Національний банк України використовував надану йому Банком викривлену звітність для оцінки фінансового стану Банку та при здійсненні нагляду, в тому числі – <u>при прийнятті рішень щодо надання Банку кредитів рефінансування, застосування санкцій, визнання Банку неплатоспроможним</u>,

- були допущені суттєві порушення економічних нормативів, що, в свою чергу, призвело до формування <u>критичної невідповідності</u> між вартістю активів Банку та розміром його зобов»язань та унеможливило проведення повного задоволення вимог кредиторів Банку.

Так, виявлені факти, коли певні операції/договори/угоди (приклади, наведені нижче та висвітлені також за текстом всієї Заяви при описанні окремих правопорушень) не були відображені в обліку Банку, хоча статтею 68 Закону України «Про банки і банківську діяльність» визначено, що «бухгалтерський облік в банках має забезпечувати своєчасне та повне відображення всіх банківських операцій та надання користувачам достовірної інформації про стан активів і зобов'язань, результати фінансової діяльності та їх зміни».

В деяких випадках виявлені значні проміжки часу між датою угод, вказаних на паперових носіях та датою відображення їх у системах обліку.

Слід зазначити, що, відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України та Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України, що затверджені постановою Правління НБУ від 17.06.2004 № 280, банки повинні врахувати відповідні операції у системі обліку за відповідними балансовими рахунками.

При цьому, облік зобов’язань, які виникли у Банку, повинен бути здійснений у тому звітному періоді, в якому було укладено зазначений договір (згідно з п. 2.2.1 Положення про організацію бухгалтерського обліку та звітності в банках України, затвердженого постановою Правління НБУ від 30.12.1998 № 566).

Факти не відображення операцій Банку у бухгалтерському обліку та, як наслідок, відсутність декларування таких зобов’язань Банку перед регулятором (Національним банком України), через відсутність відповідної інформації в обов’язковій звітності, яка подається НБУ, свідчать про порушення встановлених НБУ правил здійснення банківських операцій.

Крім того, відповідно до облікової політики Банку, всі обтяження активів Банку (щодо яких наявні критичні порушення, описані нижче) повинні враховуватись на позабалансових рахунках. Передані в заставу активи також повинні бути розкриті в щорічній фінансовій звітності за міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ).

Слід зазначити, що фінансові звіти Банку за МСФЗ є публічною інформацією та розміщені на сайті Банку, але звіти за відповідний період не містять жодної інформації про заставу коштів на кореспондентських рахунках або обтияження активів Банку на користь третіх осіб за відповідними правочинами, в подальшому визнаними нікчемними уповноваженою особою ФГВФО.

Відповідно до ст. 8 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», питання організації бухгалтерського обліку на підприємстві належать до компетенції його **власника (власників) або уповноваженого органу (посадової особи) відповідно до законодавства та установчих документів**.

<u>Найбільш критичні факти викривлень обліку (щодо повної відсутності обліку та/або порушень строків здійснення обліку):</u>

1. В пункті III цієї Заяви описані правопорушення щодо надання Банком **банкам-контрагентам** MEINL BANK AG (Австрія), BANK WINTER & CO AG (Австрія), BANK FRICK & CO AG (Ліхтенштейн) доручення по видачі позик фірмам-нерезидентам. В забезпечення цих позик Банк передав в заставу майнові права та грошові кошти, розміщені розміщені ним на кореспондентських рахунках, та надав банкам-контрагентам право здійснювати їх списання.

Напередодні введення та на початку здійснення тимчасової адміністрації банки-контрагенти списали з коррахунків Банку в рахунок погашення зобов’язань нерезидентів кошти в загальній сумі **252 798 251,67 дол. США**.

Оригінали документів: кредитних договорів з нерезидентами, Договорів зберігання (застави), розпорядження Банку про надання кредиту, в АТ «Дельта Банк» відсутні (докладний опис такого порушення наведено нижче у підпункті 2 п.III цієї Заяви)/

Крім вищевказаних порушень, слід зазначити, що застава коштів на кореспондентському рахунку не була відображена в обліку Банку, всупереч ст. 68 Закону України «Про банки і банківську діяльність», якою визначено, що «бухгалтерський облік в банках має забезпечувати своєчасне та повне відображення всіх банківських операцій та надання користувачам достовірної інформації про стан активів і зобов'язань, результати фінансової діяльності та їх зміни».

Відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України та Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України, що затверджені постановою Правління НБУ від 17.06.2004 № 280, банки повинні врахувати надану ними заставу у бухгалтерському обліку за позабалансовим рахунком 9510 «Надана застава». При цьому, облік позабалансових зобов’язань, які виникли у Банку на підставі Договору застави, повинен бути здійснений у тому звітному періоді, в якому було укладено зазначений договір (згідно з п. 2.2.1 Положення про організацію бухгалтерського обліку та звітності в банках України, затвердженого постановою Правління НБУ від 30.12.1998 № 566).

Факт не відображення наданої Банком застави (відповідно до Договору зберігання та застави) у бухгалтерському обліку в період укладання відповідного договору та, як наслідок, відсутність декларування таких зобов’язань Банку перед регулятором (Національним банком України), через відсутність відповідної інформації в обов’язковій звітності, яка подається НБУ, свідчить про порушення встановлених НБУ правил здійснення банківських операцій.

Як зазначалось вище, відповідно до облікової політики Банку, всі обтяження активів Банку повинні враховуватись на позабалансових рахунках. Передані в заставу активи також повинні бути розкриті в щорічній фінансовій звітності за МСФЗ, але звіти за відповідний період (з жовтня 2012 по дату неплатоспроможності 3.03.2015) не містять жодної інформації про заставу коштів на кореспондентських рахунках.

При проведенні операцій по виведенню коштів через коррахунки Банком були припущені подальщі викривлення даних обліку.

Так, Постановою Національного банку України від 30.10.2014 року №692/БТ «Про віднесення Публічного акціонерного товариства «Дельта Банк» до категорії проблемних» (надалі - Постанова НБУ №692), Банк було віднесено до категорії проблемних.

Таким чином, з 30.10.2014р. очевидним був факт суттєвого погіршення фінансового стану Банку та неможливість належного виконання ним своїх зобов’язань перед вкладниками та іншими кредиторами, серед яких вагомим кредитором був та є Національний банк України.

За даними повідомлень банків-кореспондентів, останні направляли АТ «Дельта Банк» повідомлення про списання коштів через не виконання позичальниками зобов’язань за кредитними договорами та здійснили списання всієї суми коштів з кореспондентських рахунків Банку в погашення зобов’язань третіх осіб.

Але, операції щодо списання коштів в обліку Банку відображені не були, отже, починаючи з дня списання, Банк використовував викревлені дані звітності й щодо фактичної наявності коштів на кореспондентському рахунку.

Як вбачається з даних бухгалтерського обліку та пруденційної звітності, Банк враховував грошові кошти на кореспондентських рахунках у вказаних банках, передані в заставу на умовах Договорів зберігання (застави), як кошти «на вимогу», тобто – як вільні у обігу, високоліквідні активи при розрахунку пруденційних нормативів ліквідності Н4 (норматив миттєвої ліквідності), Н5 (норматив поточної ліквідності) та Н6 (норматив короткострокової ліквідності), що надавались до Національного банку України.

Розрахунок зазначених нормативів регулюється нормами Постанови НБУ від 02.06.2009 № 315 "Про схвалення Методики розрахунку економічних нормативів

регулювання діяльності банків в Україні", а подання відповідної звітності НБУ – нормами Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затвердженої Постановою Правління НБУ від 28.08.2001 № 368.

Враховуючи встановлені факти відсутності первинних документів, не відображення операції у звітності Банку, фактичного викривлення звітності, є підстави вважати, що, починаючи з 2012го року, а саме - дати кредитування позичальників під заставу (знерухомлення) коштів Банку, розміщених на кореспондентських рахунках, Національний банк України використовував надану йому Банком викривлену звітність (докладний опис такого порушення наведено нижче у підпункті 3 п.ІІІ цієї Заяви).

2. В результаті проведеного аналізу було виявлено, що 23 квітня 2014 р. та 4 червня 2014 р. Банком були ініційовані акредитиви на загальну суму 111 млн. дол. США на користь **Cargill Financial Services International, Inc.** через систему СВІФТ (докладний правопорушень щодо акредитивів наведено у п.V цієї Заяви).

Однак, частина акредитивів не була відображена в системах обліку Банку як позабалансові зобов’язання згідно з Постановою НБУ № 549 від 17.11.2004 «Про затвердження Правил бухгалтерського обліку операцій з документарними акредитивами в розрахунках за зовнішньоекономічними операціями в банках України», що суперечить як нормам вказаної Постанови, так й приписам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

При аналізі операцій, які мали своїм наслідком викривлення даних обліку та звітності, та, в подальшому, призвели до втрати активів Банку, була встановлена також відсутність підтверджуючої документації стосовно акредитивів, погоджених між Банком і компанією Каргілл.

Оскільки ці зобов’язання не були розкриті Банком, вони не використовувались при розрахунку коефіцієнтів миттєвої, поточної та короткострокової ліквідності Банку, поданих до НБУ.

3. Під час здійснення уповноваженою особою ФГВФО перевірки правочинів Банку, укладених протягом року до дня визнання Банку неплатоспроможним, на предмет **нікчемності** (згідно ст. 38 Закону «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»), ним були виявлені численні факти щодо несвоєчасного відображення у системах обліку Банку окремих угод, укладених між Банком та контрагентом (докладний правопорушень щодо укладення нікчемних правочинів наведено у п.VII цієї Заяви).

Так, в період критичного погіршення фінансового стану та відсутності фактичної можливості перерахування коштів за межі Банку, Банком укладались договори поруки або застави (зазвичай – майнових прав на грошові кошти у самому Банку або низьколіквидні цінні папери) з окремими клієнтами Банку (зазвичай – пов»язаними та потенційно пов»язаними особами).

Це надало можливість здійснити погашення кредитів за рахунок таких коштів/застав, без реальних грошових надходжень до Банку та на користь окремих клієнтів за наявності обмежень, встановлених Постановою №692.

При цьому, договори датувались датою в період до прийняття НБУ Постанови №692 (30.10.2014), а приймались на облік за відповідними рахунками значно пізніше – напередодні або в день проведення погашення кредитів, яке відбувалось вже після встановлення НБУ відповідних обмежень.

Вказані дії є порушенням ст.. 68 Закону України «Про банки і банківську діяльність» (надалі – Закон про банки), яка визначає, що «бухгалтерський облік в банках має забезпечувати своєчасне та повне відображення всіх банківських операцій» та п.3.1. Інструкції з бухгалтерського обліку кредитних, вкладних (депозитних) операцій та формування і використання резервів під кредитні ризики в банках України, затвердженої постановою Правління НБУ від 27.12.2007 N 481, якою передбачено, що Банк має відображати в бухгалтерському обліку забезпечення за кредитом за відповідними позабалансовими рахунками.

Зазначені вище свідчать або про фальшування дат укладення відповідних договорів або про викривлення даних бухгалтерського обліку Банку.

Крім того, у Банком були укладені договори, які були віднесені до нікчемних правочинів в період здійснення тимчасової адміністрації в Банку, щодо передачі великої частки активів в заставу окремим кредиторам (9 осіб), з метою надання їм преференцій перед іншими кредиторами Банку, які не були, протягом належного строку, відображені у системах обліку Банку.

Невідображення в обліку договорів застави майна Банку, наданого третім особам в якості забезпечення виконання зобов'язань Банку є порушенням параграфу 2.2.1 Положення про організацію бухгалтерського обліку та звітності в банках України (Постанова №566 Правління НБУ від 30.12.1998 року), яке вимагає обліку операцій «в тому звітному періоді, в якому вони були здійснені».

4. ФГВФО та аудитом було встановлено факти невідображення в бухгалтерському обліку **платіжних документів** клієнтів банку, що не виконані Банком у належний строк, хоча таке несвоєчасне виконання може бути індикатором для віднесення банку до категорії проблемних.

2. Відсутність первинних документів

При проведенні інвентаризації уповноваженою особою ФГВФО та здійсненні аналізу неплатоспроможного Банку аудитом, були встановлені численні факти відсутності первинної документації, зокрема – оригіналів договорів, які укладались Банком, матеріалів кредитних справ, окремих рішень колегіальних органів.

Прикладами відсутності оригіналів первинних документів є укладені Банком нікчемні правочини (передача оригіналів, в деяких випадках, без актів приймання-передачі), оформлення придбаного кредитного портфелю (некоректне приймання документів у банку-продавця), операції по акредитивам Cargill Financial Services International Inc, операції з банками MEINL BANK AG (Австрія), BANK WINTER & CO AG (Австрія), BANK FRICK & CO AG (Ліхтенштейн) тощо.

Правопорушення по вказаним операціям докладно описані за текстом даної Заяви у відповідних пунктах.

При цьому, слід зазначити, що неповнота документації у певних сферах є ознакою існування фактів порушення вимог законодавства.

Згідно зі ст. 9 Закону України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні” від 16.07.99 р. № 996-XIV, **підставою для здійснення проводок є первинні документи.**

Вони складаються у момент здійснення господарської операції, а якщо це неможливо - безпосередньо після її закінчення. На підставі первинної документації можуть складатися зведені облікові документи. Порядок створення, прийняття і відображення у бухгалтерському обліку, а також зберігання первинних документів, облікових регістрів, бухгалтерської звітності підприємствами, незалежно від форм власності, встановлює Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 24.05.95 № 88.

Відповідно до ст. 6 вказаного Положення, первинні документи й облікові регістри, що пройшли обробку, бухгалтерські звіти і баланси до передачі їх в архів підприємства повинні зберігатися на підприємтсві/установі/організації, а в подальшому передаватись передаватись до архіву установи.

Згідно п. 3 ст. 8 Закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, регістрів і звітності протягом встановленого терміну, але не менше трьох років, несе **власник (власники) або уповноважений орган (посадова особа), який здійснює керівництво підприємством** відповідно до законодавства та установчих документів.

3. Викривлення пруденційної звітності

Як вбачається з даних бухгалтерського обліку та пруденційної звітності, Банк враховував грошові кошти на кореспондентських рахунках в Майнл Банк, Вінтер Банк, Фрік Банк (докладно ситуація описана у розіді ІІІ цієї Заяви), передані в заставу на умовах Договір зберігання (застави), як кошти «на вимогу», тобто – як вільні у обігу, високоліквідні активи при розрахунку пруденційних нормативів ліквідності Н4 (норматив миттєвої ліквідності), Н5 (норматив поточної ліквідності) та Н6 (норматив короткострокової ліквідності), що надавались до Національного банку України.

Розрахунок зазначених нормативів регулюється нормами Постанови НБУ від 02.06.2009 № 315 "Про схвалення Методики розрахунку економічних нормативів регулювання діяльності банків в Україні", а подання відповідної звітності НБУ – нормами Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затвердженої Постановою Правління НБУ від 28.08.2001 № 368.

Враховуючи встановлені факти відсутності первинних документів, не відображення операції у звітності Банку, фактичного викривлення звітності, є підстави вважати, що, починаючи з дати кредитування відповідних юридичних осіб - нерезидентів під заставу (знерухомлення) коштів Банку, розміщених на кореспондентських рахунках в Майнл Банк, Вінтер Банк, Фрік Банк, Національний банк України використовував надану йому Банком викривлену звітність.

Крім того, формування звітності проводилось без врахування окремих зобов»язань, прийнятих на себе Банком з порушеннями – зокрема, щодо акредитивів, відкритих на користь Cargill Financial Services International Inc, передачу окремих активів Банку в заставу на користь кредиторів.

Крім того, всі показники Банку розраховувались з врахування фіктивних (зфальшованих) коштів, не підтверджених СВІФТ-повідомленнями банків – кореспондентів, які обліковувались на рахунках клієнтів як реальні кошти, приймались до розрахунків у господарських операціях, в тому числі – з Банком, залучались до формування Статутного капіталу (докладна інформація міститься у розділі IV Заяви).

Таким чином, пов»язаними особами Банку надавалась Національному банку України викривлена звітність, а Національний банк України використовував надану йому Банком викривлену звітність для оцінки фінансового стану Банку та при здійсненні нагляду, в тому числі – при прийнятті рішень щодо надання Банку <u>кредитів рефінансування</u>, застосування <u>санкцій,</u> визнання Банку <u>неплатоспроможним.</u>

<u>III. Операції по списанню грошових коштів з кореспондентських рахунків Банку в банках-нерезидентах</u>

Банком було надано банкам-контрагентам MEINL BANK AG (Австрія), BANK WINTER & CO AG (Австрія), BANK FRICK & CO AG (Ліхтенштейн) доручення щодо видачі позик фірмам-нерезидентам. В забезпечення цих позик Банк передав в заставу майнові права та грошові кошти, розміщені розміщені ним на кореспондентських рахунках, та надав банкам-контрагентам право здійснювати їх списання. Укладені угоди у обліку Банку не відображувались.

Напередодні введення та на початку здійснення тимчасової адміністрації банки-контрагенти списали відповідні суми коштів з коррахунків Банку в рахунок погашення зобов'язань нерезидентів.

Загальні втрати від проведених операцій становлять **252 798 251,67 дол. США**, в тому числі

MEINL BANK AG (Майнл Банк) **– 87 294 251,67 доларів США.**
BANK FRICK (Фрік Банк) **– 115 504 000,00 доларів США.**
BANK WINTER & CO AG (Вінтер Банк) **– 50 000 000,00 доларів США.**

При цьому, дії по укладенню відповідних угод мають ознаки шахрайських дій, оскільки фактично Банком були проведені операції по посередницьому кредитуванню нерезидентів через видачу Банком розпоряджень банкам-кореспондентам на кредитування

юридичних осіб, зареєстрованих в офшорних зонах, під заставу коштів Банку на кореспонденських рахунках.

Вказані операції мали на меті виведення грошових коштів через потенційно пов'язаних осіб в разі погіршення фінансового стану Банку.

При цьому, описані нижче операції мають всі ознаки, аналогичні прямому кредитуванню:

- Банк ініціює (надає доручення) кредитування позичальників - нерезидентів,
- всі кредитні ризики фактично покладено на банк – ініціатор АТ «Дельта Банк»,
- Банк не має можливості користуватись сумою кредиту – кошти, еквівалентні сумі кредиту, блокуються для використання Банком на заставному рахунку,
- в разі не повернення кредиту Банк має право стягувати заборгованість позичальників - нерезидентів,
- сума коштів на заставному рахунку покриває всю суму кредиту,
- Банк отримує проценти за передані кошти.

Звертаємо увагу на те, що Законом України «Про бухгалтерськії облік та фінансову звітність в Україні» закріплено принцип **превалювання сутності над формою** - операції обліковуються відповідно до їх сутності, а не лише виходячи з юридичної форми (ст. 4).

Відповідне положення було наявним й в редакції закону, що діяла в період кредитування позичальників - нерезидентів.

Вказаний принцип також закріплено й у міжнародних стандартах бухгалтерського обліку.

Як вбачається з аналізу операцій, незалежно від оформлення угод, в даному випадку суттю проведених операцій є фактичне кредитування позичальників - нерезидентів.

Звертаємо Вашу увагу на те, що, незалежно від наявності або відсутності формальних повноважень на проведення операції по кредитуванню нерезидента (обгрунтування щодо таких формальних повноважень наведені далі), Банк не мав права здійснювати кредитування нерезидента.

Надання кредитів нерезидентам в період проведення операцій по кредитуванню позичальників - нерезидентів регулювалось (та наразі регулюється) Положенням про порядок отримання резидентами кредитів, позик в іноземній валюті від нерезидентів і надання резидентами позик в іноземній валюті нерезидентам, затвердженим Постановою НБУ № 270 від 17 червня 2004 року.

П.1.1. Глави 1 Розділу II вказаного Положення (в редакції, що діяла на 22.10.2012) зазначає, що «уповноважені банки, що мають письмовий дозвіл Національного банку на здійснення операцій із залучення і розміщення іноземної валюти на міжнародних ринках, та уповноважені фінансові установи, що мають генеральну ліцензію на здійснення валютних операцій у частині можливості надання ними позик в іноземній валюті нерезидентам, **<u>надають кредити (позики) в іноземній валюті тільки банкам-нерезидентам</u>**».

Отже, фактичні операції прихованого кредитування позичальників - нерезидентів через надання розпорядження банку-нерезиденту під заставу власних коштів Банку не відповідає вимогам вказаної постанови, незважаючи на відсутність прямих угод з позичальником, оскільки операція є кредитною по суті та мала прямим наслідком формування регресних вимог Банку до позичальників - нерезидентів.

Як вбачається із суті проведених операцій (кредитування за дорученням Банку та під повну фінансову гарантію Банку), що підтверджується як листуванням з банками-кореспондетами в системі SWIFT та отриманими під час виведення Банку з ринку копіями документів, так й остаточними наслідками у вигляді списання коштів Банку, кредитні ризики по обслуговуванню кредиту позичальниками фактично повністю було покладено на Банк.

При цьому, Статутом Банку, що діяв у відповідний період (затверджений Рішенням Загальних зборів акціонерів від 30.01.2012, протокол №2 та погоджений НБУ 22.06.2012), передбачено, що Голова Ради директорів Банку має право без погодження з іншими органами управління та контролю Банку укладати угоди щодо розпорядження коштами Банку на суму, що не перевищує 25% регулятивного капіталу Банку (п. 6.5.10.2 Статуту). Укладення угод в

сумі, що перевищує вказаний розмір, мало здійснюватись за погодженням зі Спостережною радою Банку (п. 6.4.2.33 Статуту).

Здійснені операції щодо надання кредитів за дорученням Банку та укладення договорів забезпечення, які в подальшому призвели до втрати грошових коштів Банку, по операціям з Майнл Банк та Фрік Банк перевищують розмір, встановлений Статутом Банку (виходячи із суми укладених угод по курсу НБУ на дату проведення операцій).

Крім того, відповідно до внутрішніх нормативно-правових актів Банку, **рішення щодо проведення кредитних операцій** мали прийматись виключно на засідання колегіального органу – кредитного комітету.

Оригінали документів: кредитних договорів з нерезидентами, Договорів зберігання (застави), розпорядження Банку про надання кредиту, в АТ «Дельта Банк», на момент визнання банку неплатоспроможним, були відсутні.

Опис та аналіз правопорушень щодо викривлення звітності Банку внаслідок не відображення операцій у системах обліку Банку викладено у п. ІІ цієї Заяви (підпункт 1).

Факт не відображення наданої Банком застави (відповідно до Договору зберігання та застави) у бухгалтерському обліку в період укладання відповідного договору та, як наслідок, відсутність декларування таких зобов’язань Банку перед регулятором (Національним банком України), через відсутність відповідної інформації в обов’язковій звітності, яка подається НБУ, свідчить про порушення встановлених НБУ правил здійснення банківських операцій.

При проведенні операцій по виведенню коштів через коррахунки Банком були припущені подальші викривлення даних обліку. Так, Постановою Національного банку України від 30.10.2014 року №692/БТ «Про віднесення Публічного акціонерного товариства «Дельта Банк» до категорії проблемних», Банк було віднесено до категорії проблемних.

Таким чином, з 30.10.2014р. очевидним був факт суттєвого погіршення фінансового стану Банку та неможливість належного виконання ним своїх зобов’язань перед вкладниками та іншими кредиторами, серед яких вагомим кредитором був та є Національний банк України.

За даними повідомлень банків-кореспондентів, останні направляли АТ «Дельта Банк» повідомлення про списання коштів через не виконання позичальниками зобов’язань за кредитними договорами та здійснили списання всієї суми коштів з кореспондентських рахунків Банку в погашення зобов’язань третіх осіб.

Але, **операції щодо списання коштів в обліку Банку відображені не були**, отже, починаючи з дня списання, Банк використовував викревлені дані звітності й щодо фактичної наявності коштів на кореспондентському рахунку.

Як вже повідомлялось вище за текстом Заяви, з даних бухгалтерського обліку та пруденційної звітності вбачається, що Банк враховував грошові кошти на кореспондентських рахунках у вказаних банках, передані в заставу на умовах Договірів зберігання (застави), як кошти «на вимогу», тобто – як вільні у обігу, високоліквідні активи при розрахунку пруденційних нормативів ліквідності Н4 (норматив миттєвої ліквідності), Н5 (норматив поточної ліквідності) та Н6 (норматив короткострокової ліквідності), що надавались до Національного банку України.

Враховуючи встановлені факти відсутності первинних документів, не відображення операції у звітності Банку, фактичного викривлення звітності, є підстави вважати, що, починаючи з 2012го року, а саме - дати кредитування позичальників під заставу (знерухомлення) коштів Банку, розміщених на кореспондентських рахунках, Національний банк України використовував надану йому Банком викривлену звітність для оцінки фінансового стану Банку та при здійсненні нагляду, в тому числі – при прийнятті рішень щодо надання Банку кредитів рефінансування, застосування санкцій, визнання Банку неплатоспроможним.

1. Операції по рахунку в Вінтер Банк.

11 жовтня 2012 року Банк відкрив кореспондентський рахунок у доларах США в BANK WINTER & CO AG (Австрія).

06.12.2012 р. АТ «Дельта Банк» надав інструкції Вінтер Банку щодо надання останнім кредиту від свого імені, але за рахунок АТ «Дельта Банк», компанії JAMICO FINANCE LM.

На виконання розпорядження Банку, Вінтер Банк 06.11.2012р. уклав з JAMICO FINANCE LM (Британські Віргінські Острови) Кредитний договір на суму 50 000 000,00 доларів США на 720 календарних днів.

06.11.2012 року між Вінтер Банк та АТ «Дельта Банк» було укладено Договір зберігання та застави, на умовах якого Банк надав в заставу міжбанківський депозит в сумі **50 000 000,00 доларів США** в забезпечення виконання JAMICO FINANCE LM зобов'язань за кредитним договором та надав Вінтер Банку право самостійно списувати кошти Банку.

Договір зберігання та застави підписав перший заступник Голови Ради директорів АТ «Дельта Банк» Віталій Масюра.

В АТ «Дельта Банк» відсутні рішення/протоколи/документи колегіальних органів Банку **щодо кредитування нерезидента (надання розпорядження банку-контрагенту на видачу кредиту нерезиденту - позичальнику)**, та протоколи Спостережної ради щодо укладення відповідних правочинів.

Оригінали документів, на день визнання Банку неплатоспроможним, були відсутні. Застава за даними обліку не відображалась, резерви не формувались.

Вінтер Банк направив АТ «Дельта Банк» повідомлення про списання коштів через не виконання JAMICO FINANCE LM зобов'язань за кредитним договором та 03.12.2014 року списав всю суму коштів з кореспондентського рахунку Банку в погашення зобов'язань третьої особи.

Операція щодо списання коштів в обліку Банку відображена не була,отже, починаючи з дня списання (03.12.2014р.), Банк використовував викривлені дані звітності.
Банк отримав збитки в розмірі 50 000 000,00 доларів США.

Щодо виявленого факту Банком подана заява про злочин № 4279 від 30.06.2015 (номер в ЄРДР - 12015100060007565), що додається до даної Заяви *(Додаток № 13)*.

2. Операції по рахунку в Майнл Банк.

11 листопада 2011 року Банк відкрив кореспондентський рахунок у доларах США в MEINL BANK, A.G.(Австрія).

22.10.2012р., за погодженням або розпорядженням АТ «Дельта Банк», MEINL BANK AG уклав з SILISTEN TRADING LIMITED (Британські Віргінські Острови) Кредитний договір (договір позики) на суму 110 000 000,00 доларів США на невідомий Банку строк. До договору позики вносились зміни 03.11.2012р.,24.01.2013р.,03.12.2014р. щодо зібльшення ліміту кредитування.

Від імені SILISTEN TRADING LIMITED Кредитний договір було підписано Олексієм Суковатим, який був співробітником АТ «Дельта Банк».

22.10.2012 року між Мейнл Банк та АТ «Дельта Банк» було укладено Договір зберігання (застави), на умовах якого Банк надав в заставу міжбанківський депозит у сумі, відповідній сумі кредиту в доларах США в забезпечення виконання SILISTEN TRADING LIMITED зобов'язань за кредитним договором та надав Мейнл Банку право самостійно списувати кошти Банку після письмового повідомлення про невиконання позичальником зобов'язань за кредитним договором, уклавши Угоду про відступлення від 22.10.2012р. Договір застави та Угода про відступлення підписані від імені Банку Головою Ради директорів Оленою Поповою.

В АТ «Дельта Банк» відсутні рішення/протоколи/документи колегіальних органів Банку **щодо кредитування нерезидента (надання розпорядження банку-контрагенту на видачу кредиту нерезиденту - позичальнику)**, та протоколи Спостережної ради щодо укладення відповідних правочинів.

Оригінали документів, на день визнання Банку неплатоспроможним, були відсутні. Застава за даними обліку не відображалась, резерви не формувались.

19.01.2015р., направив АТ «Дельта Банк» повідомлення про списання коштів через не виконання SILISTEN TRADING LIMITED зобов'язань за кредитним договором та здійснив

списання всієї суми коштів з кореспондентського рахунку Банку в погашення зобов’язань третьої особи.

Операція щодо списання коштів з обліку Банку відображена не була, отже,починаючи з дня списання, Банк використовував викривлені дані звітності.

Банк отримав збитки в розмірі **87.3 млн. дол. США**.

Щодо виявленого факту Банком подана заява про злочин № 4278 від 30.06.2015 (номер в ЄРДР - 12015100060004723), що додається до даної Заяви *(Додаток № 14)*.

3. Операції по рахунку в Фрік Банк.

24 листопада 2011 року Банк відкрив кореспондентський рахунок у доларах США в BANK FRICK & CO AG (Ліхтенштейн).

У не з’ясовану дату, за погодженням або розпорядженням АТ «Дельта Банк», BANK FRICK & CO AG уклав з BANBURY MANAGEMENT LIMITED (резидентність не встановлена) Кредитний договір на невідому суму, не меншою ніж 115 504 000,00 доларів США, на невідомий Банку строк. Зміст та умови Кредитного договору Банку не відомі.

У не з’ясовану дату, між Фрік Банк та АТ «Дельта Банк» було укладено Договір застави, на умовах якого Банк надав в заставу міжбанківський депозит у сумі, не меншій, ніж 115 504 000,00 доларів США в забезпечення виконання BANBURY MANAGEMENT LIMITED зобов’язань за кредитним договором та надав Фрік Банку право самостійно списувати кошти Банку після письмового повідомлення про невиконання позичальником зобов’язань за кредитним договором.

02.04.2015 BANK FRICK & CO AG направив Банку SWIFT-повідомлення в форматі MT 199 про списання ним всієї суми коштів з кореспондентського рахунку Банку в погашення зобов’язань третьої особи BANBURY MANAGEMENT LIMITED перед Фрік Банком. Не зважаючи на численні вимоги Банку щодо підтвердження проведеної операції по списанню коштів, документи/копії документів щодо кредитно-фінансової операції, не були надані Банку банком - контрагентом.

В АТ «Дельта Банк» відсутні рішення/протоколи/документи колегіальних органів Банку **щодо кредитування нерезидента (надання розпорядження банку-контрагенту на видачу кредиту нерезиденту - позичальнику)**, та протоколи Спостережної ради щодо укладення відповідних правочинів.

Оригінали документів, на день визнання Банку неплатоспроможним, були відсутні. Застава за даними обліку не відображалась, резерви не формувались.

Наразі в Банку також відсутні оригінали або копії укладених угод щодо вказаної операції.

Банк отримав збитки в розмірі **115,5 млн. дол. США.**

Щодо виявленого факту Банком подана заява про злочин № 4277 від 30.06.2015 (номер в ЄРДР - 12015100060006008), що додається до даної Заяви *(Додаток № 15)*.

Більш того, як було з’ясовано Банком в процесі дослідження сумнівних операцій, які мають ознаки шахрайських, компанії-позичальники з реєстрацією в офшорних зонах були клієнтами Банку та виступали контрагентами за низкою інших операції, проведених через кореспондентські рахунки Банку в банках-нерезидентах з використанням **фіктивних** SWIFT-повідомлень (операції, не підтверджені банком-контрагентом), інформація щодо яких наведена нижче за текстом Заяви.

IV. Операції з використанням сфальшованих даних обліку кореспондентського рахунку Банку для поповнення рахунків клієнтів Банку, проведення ними операцій, виведення коштів та викривлення звітності

та

операції по використанню фіктивних коштів при формуванні Статутного капіталу Банку

Банком, серед іншого, були відкриті кореспондентські рахунки у EAST-WEST UNITED BANK S.A., MEINL BANK, A.G., Deuche Bank Trust Company Americas.

Починаючи з 2012-го року в Банку проводились численні систематичні операції з використанням кореспонтських рахунків Банку (НОСТРО), які не були підстверджені банками – нерезидентами.

Зазначене свідчить про те, що невідомими особами було здійснено ряд шахрайських дій, які включали, крім іншого, оформлення завідомо неправдивих SWIFT-повідомлень, внаслідок яких Банк обліковував на власному балансі неіснуючі, фіктивні кошти.

Посадовими особами Банку та низкою пов»язаних та потенційно пов»язаних осіб здійснювалось систематичне фальшування СВІФТ-повідомлень щодо надходження коштів з рахунків НОСТРО; втручання в інформаційні системи (зокрема – в систему СВІФТ); **шахрайські дії по формуванню статутного капіталу Банку фіктивними коштами власником істотної участі Банку <u>М.І. Лагуном</u> та поверненню субординованого боргу (що враховується в регулятивному капіталі Банку) пов»язаною особою;** викривлення звітності Банку; подання завідомо неправдивих відомостей НБУ, в тому числі – з метою отримання кредитів рефінансування та фальшування відомостей щодо фінансового стану Банку; виведення коштів з Банку (шляхом переказу за межі Банку реальних коштів за дорученням осіб, на рахунках яких облковувались фіктивні кошти); отримання незаконного прибутку (нарахування та отримання процентів на фіктивні кошти); розкрадання коштів шляхом погашення кредитів фіктивними коштами, здійснення розрахунків фіктивними коштами; проведення касових операцій, наслідком яких є обмін фіктивних безготівкових коштів на реальні готівкові кошти тощо.

Внаслідок проведених операцій Банком були понесені збитки в особливо великих розмірах внаслідок використання фіктивних коштів в розрахунках, погашення ними кредитів, виведення коштів у вигляді реальних, отримання процентів на фіктивні кошти тощо; НБУ надавалась викривлена пруденційна звітність, що не могло не вплинути на прийняття рішень про надання кредитів рефінансування, застосування санкцій, дату визнання Банку неплатоспроможним, інформація про що наведена в п. ІІ цієї Заяви.

Відображення в балансі Банку фіктивних коштів у вигляді реальних та їх використання в операціях, призвело до втрат Банку в надзвичайно великих розмірах та прямо вплинуло на фінансовий стан та платоспроможність Банку.

Сума непідтверджених операцій (не співдадає зі збитками Банку, оскільки збитки складаються також з фінансових втрат від використання фіктивних коштів після їх відображення в Банку у вигляді реальних надходжень):

- Мейнл Банк: зарахування в загальній сумі **1 036 382 129,12 дол. США** та списання в загальній сумі **1 036 382 129,12 дол. США**;
- Іст-Вест Банк: зарахування в загальній сумі **887 559 356,99 дол. США** та списання в загальній сумі **660 354 675,94 дол. США**;
- Дойче Банк: відповіді від банку – кореспонденту не отримано, тому сумнівними є операції на суму **117 483 523,18 дол. США** (рахунок 15008840023), **179 206 784,00 дол. США** (рахунок 15009840033), **818 225 086,12 дол. США** (рахунок 15004840049)

Докладний опис незаконних операцій міститься в Протоколах засідання Комісії по проведенню службового розслідування несанкціонованих операцій за кореспондентськими рахунками АТ «Дельта Банк» , що додаються до даної Заяви *(Додаток №16).*

Звертаємо особливу увагу на те, що компанії, щодо яких надається інформація у додатках до цієї Заяви, брали участь в інших незаконних операціях, що завдали збитків в особливо великих розмірах та щодо яких Банком вже подавались заяви про вчинення кримінальних порушень.

Зазначені факти, а також обставини, наведені нижче по тексту (в розрізі окремих контрагентів), свідчать про пов»язаність контрагентів/їх посадових осіб/власників з посадовими особами та власниками АТ «Дельта Банк».

В процесі триваючої перевірки незаконних транзакцій з»ясовуються додаткові факти операцій з фіктивними коштами та фальшування даних обліку, що завдали збитків в особливо великих розмірах, про що АТ «Дельта Банк» має намір повідомляти органи слідства додатково, по мірі оформлення відповідних протоколів.

<u>Щодо виявлених фактів Банком подані заяви про злочин:</u>

- №4740 від 26.06.2017,
- № 3179 від 11.06.2015 (номер в ЄРДР - 12015100060005479),
- № 4300 від 30.06.2015 (номер в ЄРДР - 12015100060005481),
- №4004 від 22.05.2017 (номер в ЄРДР - 42017101060000101).

V. Операції з акціонером Банку – пов»язаною особою компанією «Cargill Financial Services International, Inc. (USA)»

Аудитори у Звіті відмітили, що у 2011 році компанія «Cargill Financial Services International, Inc. (USA)» («Каргілл») придбала частку в Банку в розмірі 29,39%.

В результаті проведеного аналізу було виявлено, що 23 квітня 2014 р. та 4 червня 2014 р. Банком були ініційовані акредитиви на загальну суму 111 млн. дол. США на користь Каргілл через систему СВІФТ.

Однак, частина акредитивів не була відображена в системах обліку Банку як позабалансові зобов’язання згідно з Постановою НБУ № 549 від 17.11.2004 «Про затвердження Правил бухгалтерського обліку операцій з документарними акредитивами в розрахунках за зовнішньоекономічними операціями в банках України».

При аналізі операцій, які мали своїм наслідком викривлення даних обліку та звітності, та, в подальшому, призвели до втрати активів Банку, була встановлена відсутність підтверджуючої документації стосовно акредитивів, погоджених між Банком і компанією Каргілл.

Оскільки ці зобов’язання не були розкриті Банком, вони не використовувались при розрахунку коефіцієнтів миттєвої, поточної та короткострокової ліквідності Банку, поданих до НБУ, інформація про що наведена в п. II цієї Заяви.

Пов»язана особа Банку – компанія Каргілл використала фіктивні акредитиви для проведення окремими великими позичальниками банку операцій по односторонньому зарахуванню вимог (права вимоги за фіктивними акредитивами були відступлені на користь позичальників та позичальники заявили про припинення зобов»язань за їх кредитами), що призвело до припинення обслуговування кредитів та може призвести до повної втрати великих активів Банку.

Докладна інформації щодо операцій з фіктивними акредитивами викладена у Додатку №17 до цієї Заяви.

Щодо окремих виявлених фактів Банком подані заяви про злочин:
- №6017 від 13.07.2016 (номер в ЄРДР - 12016100060004878),
- №4781 від 08.07.2015 (номер в ЄРДР - 12015160160000210),
- №4780 від 08.07.2015 (номер в ЄРДР - 42015000000001684).

VI. Операції з пов»язаною особою компанією КАЛУМА ХОЛДІНГЗ ЛІМІТЕД

Аудиторами, при проведені аналізу Банку було встановлено та відображено у звіті, що компанія Kalouma Holdings Limited (Калума) є пов»язаною особою Банку, яка мала участь у Банку у вигляді субординованого боргу.

Субординований борг був залучений у 2013 р. з початковим строком погашення у 2023 р. Кредит був деномінований у дол. США, і залучений під фіксовану річну процентну ставку у розмірі 5% на загальну суму 247 млн. дол. США.

Оскільки субординований борг включається у розрахунок регулятивного капіталу, НБУ регулює та затверджує усі договори, що класифікуються як субординований борг і будь-яке дострокове його погашення повинно бути узгоджене НБУ.

НБУ надав дозвіл на дострокове погашення субординованого боргу 23 січня 2015р. (рішення НБУ № 27 від 23.01.2015) у розмірі 73 млн. дол. США, **зазначаючи, що кошти мають бути використані для рекапіталізації Банку.** Гривневий еквівалент зазначеної суми станом на дату дозволу дорівнював 1 167 млн. грн., що дорівнює зареєстрованому в цю дату зростанню акціонерного капіталу Банку.

Згідно даних Банку, надалі були проведенні наступні операції:

► Станом на 28 січня 2015 р. сума субординованого боргу зменшилась на 73 млн. дол. (гривневий еквівалент на дату операції – 1 158 млн. грн.). Ця сума була переведена на

рахунок Kalouma Holdings Limited у Deutsche bank декількома траншами протягом січня – лютого 2015 р.

► У період з січня по лютий 2015 р. Kalouma Holdings Limited повернула на свій інвестиційний рахунок у Банку суму у розмірі 67.9 млн. дол. США.

► Решта 5.1 млн. дол. не була повернена в Банк, що можна вважати достроковим погашенням боргу нерезиденту, у той час як Постанова НБУ № 172 від 28 березня 2014 р. забороняє таке дострокове погашення боргу нерезидентам.

► З суми 67.9 млн. дол. США, суму у розмірі 61 млн. дол. США було використаний для купівлі 1 402 млн. грн., з яких 1 167 млн. грн. було внесено до акціонерного капіталу Банку в період з 2 лютого 2015 р. до 10 лютого 2015 р. Решта суми у розмірі 235 млн. грн. в подальшому була використана у цілях Kalouma Holdings Limited.

► Сума у розмірі 5.7 млн. дол. США була використана для погашення кредиту ТОВ «Іллічівський зерновий порт». Потрібно зазначити, що Kaluma Holding Limited, як нерезидент, має інвестиційний рахунок в Банку, який було використано для здійснення платежу до «Іллічівський зерновий порт». Відповідно до постанови НБУ № 492 (від 12 листопада 2003 р. з поправками), кошти з інвестиційних рахунків можуть бути використані тільки для інвестиційних цілей; так погашення кредиту відповідно до договору поруки до них не відноситься.

Залишок на поточному рахунку Kalouma Holdings Limited на Дату настання неплатоспроможності складав 0.6 млн. дол. США.

У результаті цих транзакцій та високої девальвації гривні за цей період, пов»язана особа Банку Kalouma Holdings Limited отримала дохід у розмірі 23 млн. дол. США…

Як вбачається з вищевикладеного, в січні 2015 року НБУ дозволив конвертувати 73 млн. дол. США цього кредиту у власний капітал Банку. Кредит було погашено в дол. США 28 січня 2015 р., а у період з 29 січня 2015 р. по 12 лютого 2015 року компанія «Калоума» придбала частку у акціонерному капіталі на суму 1,167 млн. грн. (що є еквівалентом вартості погашеного субординованого кредиту на дату його погашення). У зв'язку із швидкою девальвацією гривні до долара США у цей період та часовою різницею між датою погашення кредиту та датою придбання частки у капіталі, в результаті цих операцій компанія «Калоума» отримала прибуток в розмірі 23 млн. дол. США, частина з яких була використана пов»язаною стороною для виведення активів Банку – кредиту ТОВ «ІЗП».

Як свідчить аналіз використання коштів КАЛУМА ХОЛДІНГЗ ЛІМІТЕД, з його поточного рахунку за період з 12.02.2015 до 18.02.2015 року, крім придбання акцій Дельта Банк на суму 1 167 млн грн, було здійснено 3 операції:

- 12.02.2015 року – перерахування коштів в сумі 153 520 000,00 на Лагуна М.І.
- 18.02.2015 року - перерахування коштів в сумі 16 507 452,80 на Лагуна М.І. з призначенням платежу «Оплата за частку в статутному капіталі ТОВ "Клевер Менеджмент" зг. Дог. купівлі-продажу (відступлення) частки стат. капіталу товариства від 18.02.2015р.Без ПДВ»
- 18.02.2015 року - перерахування коштів в сумі 65 357 966,60 грн на Лагуна М.І. з призначенням платежу «Оплата за частку в статутному капіталі ТОВ "КРЕМ-1" зг. Дог. купівлі-продажу (відступлення) частки стат. капіталу товариства від 17.02.2015 р. Без ПДВ.

Загальна сума перерахувань становить 235 385 419,10 грн, що і є тією сумою в розмірі 235 млн. грн., в подальшому була використана у цілях Kalouma Holdings Limited.

Щодо аналізу операцій за кореспондентськими рахунками АТ «Дельта Банк», відкритими в Meinl Bank AG (Австрія), які проводились клієнтом АТ «Дельта Банк» ЛЕНХАУС МЕНЕДЖМЕНТ ЛІМІТЕД, та які мають ознаки шахрайських, «18.02.2015 Лагун Микола Іванович зі свого рахунку № 26203000000012 здійснив повернення ЛЕНХАУС МЕНЕДЖМЕНТ ЛІМІТЕД на рахунок 26004000000943 (UAH) (через розподільчий рахунок 26037000000943) ще однієї частки коштів згідно договору про розірвання договору купівлі-продажу цінних паперів №Б-765/2011 від 27.12.2011 р в сумі 81 865 500 грн. Інших коштів на рахунку ЛЕНХАУС МЕНЕДЖМЕНТ ЛІМІТЕД не було, і залишок був незмінний до 24.02.2015 року».

В цілому сума, отримана Лагуном М.І. 18.02.2015 року від КАЛУМА ХОЛДІНГЗ ЛІМІТЕД, становить 81 865 419,4 грн, що в цілому дорівнює коштам, перерахованим Лагуном М.І. на користь ЛЕНХАУС МЕНЕДЖМЕНТ ЛІМІТЕД (81 865 500 грн).

Таким чином, можна дійти висновку, що КАЛУМА ХОЛДІНГЗ ЛІМІТЕД використала частку прибутку, який становить в цілому 23 млн дол США, та який отриманий внаслідок швидкої девальвації гривні до долара США у цей період та часовою різницею між датою погашення кредиту та датою придбання частки у капіталі, для перерахування коштів на користь Лагуна М.І. та виведення активів (погашення кредиту без реальних грошових надходжень), як це описано вище.

VII. Втрата активів або ризик втрати активів (кредитів, майна) через нікчемні правочини

Під час перевірки на нікчемність укладених Банком протягом року до введення тимчасової адміністрації правочинів, яка проводила Уповноваженою особою Фонду згідно ст. 38 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», були виявлені укладені договори, метою та наслідком яких стала втрата активів (в основному – кредитів з високоліквідним забезпеченням).

Всього, на поточну дату, виявлено **179** нікчемних правочинів (без пасивних операцій Банку).

Загальна сума нікчемних правочинів – більше **22 млрд. грн.**

Напрями виведення активів

1. Забезпечення вимог окремих кредиторів заставою активів Банку з порушенням прав інших кредиторів

Коли проблемність Банку стала очевидною та Банк фактично не мав можливості розраховуватись з вкладниками, кредиторами, контрагентами, Банк укладав з окремими кредиторами договори застави, за умовами яких передав в забезпечення виконання власних зобов'язань іпотеку, цінні папери, майнові права на кредитний портфель Банку.

Майже всі договори були укладені під відкладальною обставиною – введення у Банку тимчасової адміністрації. Договори укладались або в період фактичної неплатоспроможності або дещо раніше, в деяких випадках – з порушенням правил обліку.

Отже, очевидною метою таких правочинів є «закріплення» найбільш ліквідних активів Банку при початку процедури виведення Банку з ринку, за окремими кредиторами в обхід інших кредиторів.

Руководство банка заключало договоры залога с крупными кредиторами – юридическими лицами в ущерб интересам других кредиторов. Например, некая фирма имеет текущий счет в банке. В один прекрасный день она хочет забрать деньги. У банка уже очевидные проблемы, поэтому менеджмент предлагает компании взять вместо денег активы. Это автоматически превращает ее в обеспеченного кредитора. Де-юре это означало, что в случае введения временной администрации и последующей ликвидации банка компания получит деньги вне очереди.

По такой схеме действовали, в том числе, госкомпании – та же ГИУ, которая подписала договор залога на 3,9 млрд грн, и Ощадбанк с суммой залога более 1,7 млрд. На тот момент все уже понимали, куда катился банк и старались прикрыть тылы на будущее.

2. Перекредитування юридичних осіб з втратою забезпечення та продажем кредитів за не відповідною ціною

Суть операції полягає в тому, що Банком, який відчував значні фінансові складнощі, було проведено операції щодо перекредитування працюючих клієнтів, забезпечених високоліквідною заставою (іпотекою). Для цього Банк видавав позичальникам нові кредити (майже не забезпечені), за рахунок яких позичальники погашали забезпечені іпотекою кредити. Предмети застави та іпотеки звільнялись з-під обтяження, а нові кредити одразу

продавались (проводилось відступлення майнових прав кредитора на користь фінансових установ) за низькою ціною.

Фактично – здійснювалось виведення активів (кредитів) за межі Банку, при цьому Банк повністю втрачав видані ним кредитні кошти та високоліквідне забезпечення без отримання адекватної оплати.

3. Продаж активів (кредитів) за невідповідною ціною з порушенням норм законодавства України, вивільнення високоліквідного забезпечення

Під час наявних фінансових проблем Банком проводились операції з продажу кредитного портфелю (відступленню майнових прав за кредитними договорами) третім особам.

При цьому, таке відступлення могло здійснюватися за значно заниженою ціною, без проведення оцінки майнових прав.

Часто покупці (нові кредитори) розраховувались за майнові права коштами з рахунків в самому Банку, тобто без реального зовнішнього залучення коштів. Зовнішні надходження відбувались, як правило, у випадках, коли ціна відступлення значно, принципово відрізнялась від суми кредиту.

При здійсненні операцій відступлення Банк:

- або, одночасно з кредитом, передавав майнові права на високоліквідне забезпечення (в основному – іпотеку),
- або укладав з іпотеко-/ заставодавцями договори розірвання договорів забезпечення та припиняв обтяження іпотеки/застави.

Внаслідок проведення таких операцій, з Банку було виведено добре забезпечені активи (кредити) без реального надходження коштів у розмірах, відповідних сумам кредиту.

4. Погашення кредитів за рахунок коштів окремих кредиторів, шляхом укладення договорів поруки, з метою надання останнім права регресу без реального надходження коштів на погашення заборгованості

В період значних фінансових проблем, Банком проводились численні операції по погашенню кредитів з високоліквідним забезпеченням коштами поручителів, що знаходились на рахунках Банку та якими поручителі фактично не мали можливості скористатись через проблемність Банку та поганий фінансовий стан.

Внаслідок проведення операцій, Банк втратив права вимоги до позичальників та високоліквідне забезпечення, при цьому, поручителі набували права регресу за кредитами, а реальних коштів, які можливо було використати для забезпечення діяльності Банку, на погашення кредитів не надходило.

Таким чином, були виведені активи Банку, які могли бути використані для задоволення вимог кредиторів, а деякі вкладники були поставлені у більш сприятливі умови, ніж інші (замість коштів на рахунках у проблемному Банку їм було надано право регресу до Позичальника в той час, коли інші кредитори можуть отримати задоволення своїх вимог в загальному, визначеному Законом, порядку). В деяких випадках Банком укладались договори поруки, дата яких не відповідає даним обліку Банку.

Докладна інформація щодо нікчемних правочинів міститься в Протоколах засідання комісій по виявленню нікчемних правочинів, які, через великий обсяг, будуть надані органу слідства на його вимогу.

Перелік нікчемних правочинів та контрагентів за ними (серед яких є пов»язані особи Банку), додається до цієї Заяви *(Додаток №18).*

По фактам виведення активів через укладення нікчемних правовчинів, Банком подані заяви до правоохоронних органів №2851 від 04.12.2015, яка доповнювалась в подальшому (відомості внесені до ЄРДР за №12015100000001060) та №4025 від 29.12.2015 (відомості внесені до ЄРДР за №12015100060008605).

X. Операції «дроблення» банківських депозитів

Аудиторами були проаналізовані обставини збільшення навантаження на Фонд гарантування вкладів фізичних осіб (кредитора Банку) через проведення операцій дроблення вкладів з метою отримання гарантованої суми відшкодування.

У Звіті зазначено, що, згідно з Постановою НБУ № 692/БТ від 30.10.2014, після дати прийняття Постанови Банку заборонялося проведення будь-яких операцій, в результаті яких збільшується гарантована сума відшкодування за вкладами фізичних осіб, за винятком договірних умов стосовно нарахування відсотків за депозитними договорами, укладеними до 30.10.2014.

Аудитом було виконано макроаналіз загальної вартості залучених депозитів, гарантованої вартості залучених депозитів та кількості депозитів, залучених протягом року до дати визнання Банку неплатоспроможним з метою пошуку ознак дроблення, на підставі якого було виявлено наступне:

Загальна сума депозитів Банку протягом року до визнання Банку неплатоспроможним зменшилась з 27 млрд. грн. до 18 млрд. гривень. (без урахування впливу девальвації).

Сума коштів, що були гарантовані ФГВФО, залишалась майже постійною і складала близько 14 млрд. грн. до 01.02.2015 р., а потім у лютому 2015 року збільшилась на 1,5 млрд. гривень.

Кількість клієнтів Банку, вклади яких були гарантовані ФГВФО, збільшилася протягом відповідного періоду з 496 000 до 580 000. Найбільш значне збільшення відбулося у жовтні 2014 року, коли НБУ визнав Банк проблемним. Суперечливість, яка спостерігається між тим, що, незважаючи на загальне зменшення депозитів, кількість клієнтів Банку збільшувалась, та відбулося значне зростання суми гарантованих депозитів в останній місяць перед Датою визнання Банку неплатоспроможним, може вказувати на наявність дроблення.

Разом з тим, могли бути інші причини збільшення кількості вкладників. Наприклад, Банк міг залучати велику кількість дрібних вкладників, яких привабили високі процентні ставки, які Банк пропонував незадовго до Дати його визнання неплатоспроможним, а також запевнення ФГВФО у гарантуванні повернення депозитів, що відповідають встановленим вимогам, у сумі до 200 000 грн. на фізичну особу.

Однак, якщо таке пояснення є правдивим, це також може свідчити про порушення вимог Постанови НБУ №692/БТ, яка забороняла залучення депозитів під ставки вищі за ринкові.

Після визнання Банку неплатоспроможним, уповноваженою особою на тимчасову адміністрацію було проведено аналіз депозитних договорів Банку з метою виявлення ознак дроблення депозитів на рівні угоди.

Окремо звертаємо увагу на те, що уповноваженою особою ФГВФО було встановлено факт затримання Головою ради директорів Поповою О.Ю. підписання Наказу №2650 від 03.11.2014р. «Щодо стабілізації діяльності Банку» з 03.11.2014р. до 15.01.2015р., що призвело до можливості проведення операцій дроблення

По виявленим фактам подано заяву до правоохоронних органів №6431 від 06.08.2015 та 25.07.2016 (відомості внесені до ЄРДР за №12016100060005021).

XII. Ризикова діяльність

Під час здійснення процедури виведення неплатоспроможного Банку з ринку ФГВФО та здійснення аналізу Банку аудитом, були виявлені численні факти проведення пов»язаними особами високоризикової діяльності, яка мала своїм наслідок неможливість забезпечити задоволення вимог кредиторів Банку за рахунок його активів.

До високоризикових операцій можна віднести операції, які містять:

- недотримання вимог законів та нормативних документів;
- недотримання належних процедур корпоративного управління, включаючи отримання достатніх повноважень та розкриття потенційного конфлікту інтересів;
- здійснення господарської діяльності не за ринковими ставками;
- інша ознаки, які ставлять під сумнів економічний сенс операцій.

Уповноваженою особою та аудитом були виявлені значні приклади операційної практики, яка має всі ознаки високоризикованої діяльності з огляду на необхідність підтримання фінансового стану Банку і не відповідає процедурам належного корпоративного управління.

4.1. Операції пов»язаних осіб

Окремі операції з пов»язаними особами описані у відповідних пунктах цієї заяви – операції з Cargill Financial Services Internations Inc. (п.V Заяви), операції з фіктивними коштами через кореспондентські рахунки за участю пов»язаних осіб (п.IV Заяви), операції з компанією Калума (п.VIЗаяви).

Слід зазначити, що пов»язані особи були активно задіяні до операцій по виведенню активів з Банку, які відбувались протягом року до дня визнання Банку неплатоспроможним та які були віднесені до нікчемних правочинів уповноваженою особою Банку згідно ч.3 ст. 38 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

Наприклад:

Реквізити протоколу про нікчемність	**Контрагент – пов»язана особа**	**Позичальник (кредит якого було виведено повністю або частково за нікчемним правочином)**	**Назва нікчемного правочину, за допомогою якого було виведено актив**	**Стислий опис операції**
№№ 3 та 4 від 12.05.15	**Козирицький С.В., член Ради Директорів Банку**	**ТОВ «КДК»**	**Договір поруки №П-2010395-4 від 24.07.2014**	**Погашення частини кредиту з порушеннями чинного законодавства та без реальних грошових надходжень, в період стримкого погіршення фінансового стану Банку**
№ 21 від 20.07.15	**ТОВ «КУА «Дельта - Капітал» (в подальшому – ТОВ КУА «Скай Кепітал Менеджмент»)**	**ДП «УКРСПИРТ»**	**Договір про відступлення права вимоги від 12.09.2014 року**	**Продаж кредиту з порушеннями чинного законодавства та за невідповідною ціною в період стримкого погіршення фінансового стану Банку**
№27 від 28.07.15	**ТОВ КУА «Скай Кепітал Менеджмент» (раніше - ТОВ «КУА «Дельта - Капітал»)**	**Товариство з обмеженою відповідальністю «Науково-виробничий центр «ТОР»** **ТОВ «Ріелком»**	**Договір про відступлення права вимоги від 04.02.2015 року, посвідчений приватним нотаріусом КМНО Літвіновим А.В. та зареєстрований в реєстрі за №38**	**Продаж кредиту з порушеннями чинного законодавства та за невідповідною ціною в період стримкого погіршення фінансового стану Банку**
№57 від 24.09.2015	**КАЛУМА ХОЛДІНГЗ ЛІМІТЕД**	**ТОВ «ІЛІЧІВСЬКИЙ ЗЕРНОВИЙ ПОРТ»**	**Договір поруки №П-2010667/1 від 14.05.2014**	**Погашення частини кредиту з порушеннями чинного законодавства та без реальних грошових надходжень в період стримкого погіршення фінансового стану Банку**
№81 від 28.09.15	**ТОВ КУА СКАЙ КЕПІТАЛ МЕНЕДЖМЕНТ**	**ТОВ «Айбокс»**	**Договір про відступлення права вимоги**	**Продаж кредиту з порушеннями чинного**

			№8/1-VP від 12.02.2015 р.	законодавства та за невідповідною ціною в період стримкого погіршення фінансового стану Банку
№ 30 від 10.08.15	Верета Д.В., Начальник управління міжбанківських операцій та операцій з готівковими коштами	ТОВ «ТРАНСІНВЕСТ УКРАЇНА»	Договір поруки № П – 2016495-2 від 26.09.2014 року	Погашення частини кредиту з порушеннями чинного законодавства та без реальних грошових надходжень в період стримкого погіршення фінансового стану Банку
№31 від 10.08.15	Верета Д.В., Начальник управління міжбанківських операцій та операцій з готівковими коштами	ТОВ «ЕПЛАДА»	Договір поруки № П – 2016252-1 від 26.09.2014 року	Погашення частини кредиту з порушеннями чинного законодавства та без реальних грошових надходжень в період стримкого погіршення фінансового стану Банку
№32 від 10.08.15	Верета Д.В., Начальник управління міжбанківських операцій та операцій з готівковими коштами	ТОВ «САБ-Р»	Договір поруки № П – 2016313-1 від 26.09.2014 року	Погашення частини кредиту з порушеннями чинного законодавства та без реальних грошових надходжень в період стримкого погіршення фінансового стану Банку
№36 від 10.08.15	Верета Д.В., Начальник управління міжбанківських операцій та операцій з готівковими коштами	ТОВ «Боні і Клайд»	Договір поруки № П – 2011020-1 від 26.09.2014 року	Погашення частини кредиту з порушеннями чинного законодавства та без реальних грошових надходжень в період стримкого погіршення фінансового стану Банку
№ 40 від 11.08.15	Верета Д.В., Начальник управління міжбанківських операцій та операцій з готівковими коштами	ТОВ «СМАРТІНВЕСТ ГРУП»	Договір поруки №П-2027819-1 від 26.09.2014 року	Погашення частини кредиту з порушеннями чинного законодавства та без реальних грошових надходжень в період стримкого погіршення

				фінансового стану Банку
№80 від 28.09.15	**Верета Д.В., Начальник управління міжбанківських операцій та операцій з готівковими коштами**	**ТОВ «Айбокс»**	**Договір поруки №П-2002859-6 від 25.06.2014**	**Погашення частини кредиту з порушеннями чинного законодавства та без реальних грошових надходжень в період стримкого погіршення фінансового стану Банку**

4.2. Операції потенційно пов»язаних осіб, що мають зв'язок з пов»язаними особами Банку та/або задіяних до постійних операцій, що дають підстави їх пов»язувати

Потенційно пов»язані особи були активно задіяні до операцій по виведенню активів з Банку, які відбувались протягом року до дня визнання Банку неплатоспроможним та які були віднесені до нікчемних правочинів уповноваженою особою Банку згідно ч.3 ст. 38 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» - докладна інформація наведена у п.VII цієї Заяви.

Низка потенційно пов»язаних осіб була залучена на постійній основі до систематичних операції з використанням фіктивних коштів через НОСТРО-рахунки Банку - докладна інформація наведена у п. IV цієї Заяви.

Уповноваженою особою ФГВФО та аудитом виявлені суттєві порушення при здійсненні кредитних операцій з такими особами (окрема інформація щодо схемного кредитування наведена у підпункті 4.3. цього пункту Заяви, з врахуванням однотипності операцій та великого розміру кредитів).

а) 14 контрагентів були визначені аудитом у Звіті як потенційно пов»язані особи, за ознакою наявності стосунків з Банком.

З 14 контрагентів, що мали зв'язок з пов»язаними особами Банку, шість отримали кредити від Банку, які були проаналізовані аудитом: ТОВ «САБ-Р», ТОВ «ЕПЛАДА», ТОВ «УБФ», ТОВ «ТРАНСІНВЕСТ УКРАЇНА», ПАТ «Одеський олійножировий комбінат» та Сергієнко Олена Миколаївна. При цьому:

► Трьом юридичним особам (ТОВ «ЕПЛАДА», ТОВ «УБФ», ТОВ «ТРАНСІНВЕСТ УКРАЇНА») було надано кредити за ставками, що були значно (>1,5%) нижчими за ринкові.

► Дві юридичні особи мали як заставу гарантії/поручительства, надані співробітниками Банку. Сергієнко Олена Миколаївна (Секретар Департаменту управління справами та об'єктами нерухомості), надала гарантію для ПАТ «Одеський олійножировий комбінат», а Верета Дмитро Васильович (Начальник відділу міжбанківських та касових операцій Департаменту казначейства) надав договір поручительства для ТОВ «ТРАНСІНВЕСТ УКРАЇНА».

► Діяльність усіх п'яти юридичних осіб, згідно з інформацією в кредитних справах позичальників, була збитковою. Однак, аудитом були виявлені кредити в сумі 2 436 млн. грн., що були надані даним позичальникам протягом періоду, охопленого перевіркою. Найбільша невідповідність між сумою наданих кредитів (504 млн. грн.), сумою доходів, отриманих позичальником (0,1 млн. грн.) та чистим збитком за три квартали 2014 р. (38 млн. грн.) стосувалась ТОВ «УБФ». Із загальної суми 504 млн. грн. кредитів, наданих ТОВ «УБФ», 375 млн. грн. було надано протягом третього та четвертого кварталів 2014 р.

► Сергієнко Олена Миколаївна отримала кредит в сумі 58,6 млн. грн. 18.12.2014 р., тобто після введення в дію Постанови НБУ № 692/БТ, яка забороняла подальше здійснення кредитних операцій після 30.10.2014 року.

б) Стосовно ТОВ «САБ-Р», ТОВ «ЕПЛАДА», ТОВ «УБФ» та ТОВ «ТРАНСІНВЕСТ УКРАЇНА»:

► Значна частина застави, що була надана на первинними договорами, була представлена майновими правами на виручку за торговими договорами. Без даної застави майнових прав, «тверда» застава не була б більшою за суму кредитів, згідно кредитних договорів.

► ТОВ «САБ-Р» та ТОВ «УБФ» отримали кредити на загальну суму 57,7 млн. грн. 03.11.2014 р., після введення в дію Постанови НБУ № 692/БТ від 30.10.2014 р., яка забороняла здійснення кредитних операцій після 30.10.2014 р.

► Юридичні особи частково погасили свої кредити із використанням інвестиційних сертифікатів ТОВ «КУА «Траст Центр» (більш докладна інформація- в підпункті 4.3. цього пункту Заяви).

► Інсайдер Банку Верета Дмитро Васильович (Начальник відділу міжбанківських та касових операцій Департаменту Казначейства) був визначений як поручитель за кредитами, наданими юридичним особам ТОВ «САБ-Р», ТОВ «ЕПЛАДА» та ТОВ «ТРАНСІНВЕСТ УКРАЇНА» та здійснював погашення частини наданих кредитів, які не були погашені за рахунок вилучення застави у вигляді інвестиційних сертифікатів, або продажу ТОВ «ФК «ІПОТЕКА КРЕДИТ» (більш докладна інформація- в підпункті 4.1. цього пункту Заяви та в п. VII Заяви).

. ► У бухгалтерських записах Банку зазначено, що ці юридичні особи були контрагентами в операціях із залученням рахунків «ностро» Банку, утримуваних у іноземних банках, які не були підтверджені повідомленнями СВІФТ, а залишки на рахунках «ностро», відображені Банком на Дату визнання Банку неплатоспроможним, не були визнані асоційованими банками-кореспондентами. Більш детальну інформацію наведено у п.IV цієї Заяви.

в) Вісім потенційно пов»язаних осіб були визначені як такі, що мали зв’язок з пов»язаними особами, але їх кредити були погашені в період 2012-2013 років.

► Шість юридичних осіб (ТОВ «АГРОГРОУ», ТОВ «Агроновоком», ТОВ «ДЕЛЬТА ПРЕМІУМ РЕСУРС», ТОВ «ДОМО-ТЕХ-ОПТ», ТОВ «Зерноінтерторг» та ТОВ «ІНТЕР-ГРЕЙН») були контрагентами в операціях з використанням рахунків «ностро» Банку з іноземними банками, які не були підтверджені повідомленнями СВІФТ, а залишки на рахунках «ностро», відображені Банком на Дату визнання Банку неплатоспроможним, не були визнані відповідними банками-кореспондентами. Більш детальну інформацію наведено у п.IV цієї Заяви.

► Лагун Антоніна Іванівна є акціонером ТОВ «Зодіак-Центр». Акціонер також надала заставу для юридичних осіб ТзОВ «Ріелтер 7К» та ТОВ «ЕкоІнжиніринг» протягом Відповідного періоду, обидві з яких також включені до VIP-списку юридичних осіб.

г) Наступні сім юридичних осіб фактично є потенційно пов»язаними особами, щодо яких не встановлено прямих зв»язків з пов»язаними особами, але які постійно задіяні у сумнівних та шахрайських операціях:

ТОВ «МЕРЧАНТ ХАУЗ», ТОВ «ТІ ЕЛ СІ СІСТЕМС», ТОВ «РІАЛ ІСТЕЙТ КОМПАНІ», ТОВ «ГРІН ГРЕЙН», ТОВ «БОНІ І КЛАЙД», ТОВ «МІНОЛА УКРАЇНА ЛТД» та ТОВ «КОЛОСОК ЛТД».

Щодо них аудитом зроблені наступні спостереження:

- П’ять юридичних осіб (ТОВ «МЕРЧАНТ ХАУЗ», ТОВ «ТІ ЕЛ СІ СІСТЕМС», ТОВ «РІАЛ ІСТЕЙТ КОМПАНІ», ТОВ «ГРІН ГРЕЙН», ТОВ «МІНОЛА УКРАЇНА ЛТД») отримали кредити з відсотковими ставками, що були значно (>1,5%) нижчими за ринкові.
- Шість юридичних осіб (ТОВ «МЕРЧАНТ ХАУЗ», ТОВ «ТІ ЕЛ СІ СІСТЕМС», ТОВ «РІАЛ ІСТЕЙТ КОМПАНІ», ТОВ «ГРІН ГРЕЙН», ТОВ «БОНІ І КЛАЙД», ТОВ «МІНОЛА УКРАЇНА ЛТД») мали значний відсоток застав, забезпечених майновими правами на отримання грошових коштів за торговими договорами. Без даної застави, «тверда» застава не перевищувала б суми кредитів за кредитними договорами. Договори застави, наявні у кредитній справі ТОВ «КОЛОСОК ЛТД», були недостатніми для покриття суми кредитного договору.

- ТОВ «МЕРЧАНТ ХАУЗ» та ТОВ «ТІ ЕЛ СІ СІСТЕМС» 03.11.2014 р. отримали кредити на загальну суму 33,7 млн. грн., після введення в дію Постанови НБУ № 692/БТ від 30.10.2014 р., яка забороняла подальше здійснення кредитних операцій після 30.10.2014 р.
- Три юридичні особи (ТОВ «МЕРЧАНТ ХАУЗ», ТОВ «ТІ ЕЛ СІ СІСТЕМС» та ТОВ «ГРІН ГРЕЙН») використали кредити, надані Банком, для придбання інвестиційних сертифікатів ТОВ «КУА «Траст Центр» у сумі 360 млн. грн., 260 млн. грн. та 403,7 млн. грн., відповідно (більш докладна інформація - в підпункті 4.3. цього пункту Заяви).
- Інвестиційні сертифікати ТОВ «КУА «Траст Центр» 26.09.2014 р. були прийняті в якості застави за кредитами ТОВ «МЕРЧАНТ ХАУЗ», ТОВ «ТІ ЕЛ СІ СІСТЕМС», ТОВ «ГРІН ГРЕЙН» та ТОВ «БОНІ І КЛАЙД», згідно з повноваженнями, наданими Наглядовою Радою (більш докладна інформація- в підпункті 4.3. цього пункту Заяви).

Банк отримав у власність дані цінні папери, як часткове погашення кредитів ТОВ «МЕРЧАНТ ХАУЗ», ТОВ «ТІ ЕЛ СІ СІСТЕМС», та ТОВ «БОНІ І КЛАЙД», як визначено у Протоколі засідання Кредитного комітету в лютому 2015 року. Незначна сума залишку за кредитами цих юридичних осіб була погашена шляхом продажу прав вимоги за кредитами ТОВ «ФК «ІПОТЕКА КРЕДИТ». Певну частину боргу ТОВ «БОНІ І КЛАЙД» було сплачено поручителем, Веретою Дмитро Васильовичем, який був інсайдером Банку (Начальник відділу міжбанківських та касових операцій Департаменту Казначейства).
- Стосовно ТОВ «МЕРЧАНТ ХАУЗ», ТОВ «ТІ ЕЛ СІ СІСТЕМС», ТОВ «РІАЛ ІСТЕЙТ КОМПАНІ» та ТОВ «БОНІ І КЛАЙД», в облікових записах Банку зазначено, що ці юридичні особи були контрагентами в операціях з використанням рахунків «ностро» Банку з іноземними банками, які не підтверджувались повідомленнями СВІФТ, а залишки на рахунках «ностро», відображені Банком на Дату визнання Банку неплатоспроможним, не були визнані відповідними банками-кореспондентами.

Більш детальну інформацію наведено у п. цієї VII Заяви.

В рамках цих категорій контрагентів Банку, аудитом були зроблені висновки, закріплені у Звіті щодо наявності численних випадків потенційно ризикованих операцій, включаючи потенційне порушення вимог законів та нормативних документів, включаючи:
► Надання кредитів клієнтам на загальну суму 130,5 млн. грн. після введення в дію Постанови НБУ № 692/БТ, яка забороняла здійснення кредитних операцій після 30.10.2014 р.;
► Надання суттєвих кредитів клієнтам, які мають незадовільні фінансові показники, з відсотковими ставками, що були нижче за ринкові відсоткові ставки;
► Надання кредитів для подальшого придбання позичальниками інвестиційних сертифікатів і подальше прийняття цих інвестиційних сертифікатів в якості застави за наданими кредитами;
► Надання кредитів клієнтам без достатнього забезпечення «твердою» заставою;
► Не розкриття інформації стосовно зв’язків інсайдерів Банку з контрагентами при здійсненні значної господарської діяльності, що могло призвести до конфлікту інтересів або недбалості.

З аналізу операцій та фактів, а також з огляду на те, що незаконні операції проводились із залученням обмеженого кола юридичних та фізичних осіб, керівниками/власниками деяких юридичних осіб були посадові особи Банку, вигодонабувачами за операціями були пов»язані та потенційно пов»язані особи Банку, можна зробити висновок, що протиправні діяння здійснювались **за участю власників Банку, керівників та інших посадових осіб Банку, а також – власників та посадових осіб клієнтів Банку - учасників операцій.**

Враховуючи вищевикладене, є підстави вважати, що пов»язаними особами АТ «Дельта Банк» - власниками істотної участі та посадовими особами, що входили до органів управління Банку, були вчинені **умисні** діяння, передбачені **ст. 218-1, 219, 220-2 КК України**, щодо доведення Банку до неплатоспроможності/доведення до банкрутства, фальсифікації звітності для приховування неплатоспроможності та інші протиправні діяння, передбачені, зокрема, **ч.4 ст.190, ч.5 ст.191, ч.2 ст. 222, ч.3 ст.222, ч.3 ст.209, ч.2 ст. 200, ч.2**

ст. 366, ч.2 ст. 361 КК України, якими завдано шкоди в особливо великому розмірі АТ «Дельта Банк» та його кредиторам, зокрема – Фонду гарантування вкладів України, Національному банку України, іншим кредиторам – фізичним та юридичним особам.

На підставі викладеного, враховуючи велику соціальну напруженість навколо питань ліквідації Банку, з метою захисту інтересів вкладників та кредиторів АТ «Дельта Банк», керуючись ст. ст. 55-60, 131, 214, 216, 218 КПК України

П Р О Ш У:

1. Внести відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань щодо вчинення кримінальних правопорушень, вказаних у заяві та/або інших правопорушень, виявлених органами слідства та розпочати досудове розслідування за фактами вчинення кримінальних правопорушень.
2. Визнати АТ «Дельта Банк» та/або Фонд гарантування вкладів фізичних осіб та/або Національний банк України та/або інших кредиторів Банку потерпілою стороною та надати представнику потерпілого пам»ятку про процесуальні права та обов»язки потерпілого.
3. Про результати розгляду заяви/повідомлення прошу повідомити уповноважену особу Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на ліквідацію АТ «Дельта Банк» письмово за адресою: 01133, м. Київ, бульвар Дружби Народів, 38.

Додатки: копії

Уповноважена особа
Фонду гарантування вкладів фізичних осіб
на ліквідацію АТ «Дельта Банк”